

PEDAGOGISCH WERKPLAN

Aanvulling op het pedagogisch beleidsplan van Stichting GOO

Kindcentrum De Bakelaar

April 2026

Inhoud

<i>Aanvulling op het pedagogisch beleidsplan van Stichting GOO</i>	1
1. INLEIDING.....	3
2. LOCATIEBESCHRIJVING	4
3. PEDAGOGISCHE HOOFDDOELEN.....	8
3.1 De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid	8
3.1.1 Goede en vertrouwde relaties	8
3.1.2 Structuur en voorspelbaarheid	14
3.1.3 Een gezonde omgeving en voldoen aan basisbehoeftes	20
3.2 Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.....	21
3.3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties.....	22
3.4 Waarden en normen; onze cultuur	23
3.5 Samenwerken met ouders	23
4. PEDAGOGISCHE KWALITEIT	26
4.1 Pedagogische ontwikkeling en reflectie	26
4.3 Observeren	28
4.4 Vierogenprincipe	28
5. RANDVOORWAARDEN	31
5.1 Groepsindeling en ruimtes	31
5.2 Samenstelling team	32
5.3 Pedagogische randvoorwaarden opvang 0- tot 4-jarigen.....	32
5.4 Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	32
5.5 Bijzonderheden in ontwikkeling of andere problemen signaleren.....	34
5.6 Pedagogische randvoorwaarden bso	38
5.7 Voedingsbeleid	39
5.8 Open deuren kindcentra	40

1. INLEIDING

Goede kinderopvang en goed onderwijs leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen en daarmee aan die van de maatschappij. Samen spelen, ontdekken, grenzen leren kennen en je gewaardeerd voelen zijn basisbehoeftes van ieder kind. Bij kindcentrum De Bakelaar staan deze basisbehoeftes centraal.

Dit werkplan beschrijft hoe wij binnen Kindcentrum De Bakelaar uitvoering geven aan het pedagogisch beleid van Stichting GOO. Het document vormt een locatie specifieke aanvulling en is opgesteld conform het GGD-toetsingskader Wet kinderopvang.

In dit werkplan:

- beschrijven wij *hoe* wij handelen (praktijk);
- zijn taken, verantwoordelijkheden en afspraken concreet uitgewerkt;
- worden geen visie, missie of algemene pedagogische uitgangspunten herhaald die reeds zijn vastgelegd in het stichtingsbeleid.

Dit document is inzichtelijk voor professionals, ouders en toezichthouders en wordt periodiek geëvalueerd.

Tot slot:

- Waar we 'ouders' schrijven, bedoelen we 'ouders/verzorgers'.

2. LOCATIEBESCHRIJVING

Kindcentrum De Bakelaar is een ontmoetingsplaats voor kinderen, ouders en teamleden. In 2016 zijn we als kindcentrum gestart in een prachtig gebouw aan Schoolstraat 35 te Bakel. Vanaf dat moment is er onderwijs en opvang onder één dak. Door opvang en onderwijs op elkaar af te stemmen zorgen we voor een optimale ontwikkeling van onze kind(eren). In kindcentrum De Bakelaar bereiden we kinderen van 0 tot ongeveer 12 jaar voor op hun toekomst.

Kindcentrum De Bakelaar is gevestigd in een gebouw met 15 klassen, een MIND lokaal, peuteropvang, dagopvang, buitenschoolse opvang en extra ruimtes voor het werken met kleine groepen of voor gesprekken met ouders. Het gebouw ligt in het centrum van Bakel.

Er werken ongeveer 45 professionals in het kindcentrum. De directie bestaat uit een Kindcentrum directeur, een adjunct directeur opvang en een adjunct directeur onderwijs. Verder bestaat het team uit een administratief medewerker, conciërge, pedagogisch professionals, groepsleerkrachten en onderwijsassistenten, twee intern begeleiders en daarnaast zijn er specialisten in het team op onder andere het vlak van taal/ lezen, rekenen, VVE en hoogbegaafdheid.

Het gebouw bestaat uit 2 verdiepingen. Op de begane grond zijn de groepen 1 tot en met 5, het kantoor van de conciërge, de groepsruimtes van de dagopvang, buitenschoolse opvang en de peuteropvang, het kantoor van de Kindcentrum directeur, speelzaal, toiletten en aula. Op de eerste verdieping zijn de groepen 6, 7 en 8, het kantoor van de adjunct directeurs opvang en onderwijs, het kantoor van de intern begeleiders, administratie, MIND lokaal, 3 spreekkamers en de personeelsruimte.

Dagopvang 0- ongeveer 2 jaar

De dagopvang-groep **de Ukkies** is een horizontale groep met kinderen in de leeftijd van 0 tot ongeveer 2 jaar. Het is een groep van maximaal 16 kinderen. Op maandag, dinsdag en donderdag is er alleen een mogelijkheid voor een hele dag opvang afname. Op woensdag en vrijdag zijn halve dagen opvang mogelijk. In de groep is een verschoonruimte, een keukenblok en er zijn twee slaapkamers. De groep komt uit op een centrale hal voor de kleuters enerzijds en een buitenspeelplein anderzijds.

Rechtstreeks aan de groep ligt de buitenruimte. Kinderen kunnen hier gebruik maken van een zandbak en er is ruimte om te fietsen. In deze buitenruimte bevinden zich ook de buitenbedjes. Zie hierover meer bij het onderwerp "Buiten Slapen".

Er werken vaste pedagogisch professionals, die allen de cursus babyspecialisme met succes hebben gevolgd of volgen. Wanneer de mogelijkheid zich voordoet, is er ook een stagiaire op de groep aanwezig.

Peuteropvang

Op onze locatie hebben we twee peuteropvang groepen:

De Rakkers, is een dagopvang groep voor peuters. Het is een groep van maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2 tot ongeveer 4 jaar. Op maandag, dinsdag en donderdag is er alleen een mogelijkheid voor een hele dag opvang afname. Op woensdag en vrijdag zijn halve dagen opvang mogelijk voor zowel dagopvang als peuteropvang. Vanaf augustus 2019 is de groepsruimte gelegen in de nieuwe lokalen samen met de Hummels/Binkies groep. Er is een aparte toiletgroep en in de groep is een aparte verschoongelegenheid, een keukenblok en een slaapkamer. In de ruimte is een deur naar de buitenspeelruimte voor peuteropvang en kinderdagverblijf.

Dit is een beschutte omheinde buitenruimte in het thema 'natuurlijk buiten spelen' met een fietsplek, glooiend paadje, bouwgedeelte en een zandbak. In deze afgesloten ruimte bevinden zich ook een aantal buitenbedjes. Zie hierover meer bij het onderwerp "Buiten Slapen".

Er werken vaste pedagogisch professionals, die allen VVE- gecertificeerd zijn of in opleiding zijn voor de VE-scholing.

De Hummels is een combi groep met Bso groep De Binkies en ligt tegenover de Rakkers. In de ochtend is het een peutergroep die 40 weken per jaar geopend is van 8.20-12.20 uur. Het is een groep van maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2 tot ongeveer 4 jaar. Deze kinderen komen minimaal 2 vaste dagdelen in de ochtend. Dagopvang kinderen kunnen ook op de ochtenden komen van 7.30 uur tot 13.00 uur. Zij maken gebruik van dezelfde voorzieningen als de Rakkers. De Hummels heeft een eigen ingang gelegen aan de algemene speelplaats. Er is een aparte toiletgroep en in de groep is een aparte verschoongelegenheid en keukenblok. Wanneer de Hummels gesloten zijn (denk aan vakantie, feestdagen), dan zijn de kinderen met een dagopvang contract bij de Rakkers en is deze groep open voor de Bso kinderen van de Binkies. Er werken op deze groep vaste pedagogisch professionals, die allen VVE- gecertificeerd zijn of in opleiding zijn voor de VEscholing.

Bso:

Op kindcentrum De Bakelaar werken we met drie basisgroepen. Dit zijn de groepen waar de kinderen de middag opstarten en hoe ze in Konnect ingedeeld staan per groep. Aan het einde van de dag zijn de groepen Binkies en Flierefluiters rond 17.00 uur gesloten. De Binkies sluiten uiterlijk om 16.45 uur en de Flierefluiters om 17.00 uur. Vanaf dat moment worden de kinderen die er nog zijn opgevangen op de groep die altijd geopend blijft, de Lanterfanter. Op woensdag en vrijdag zijn de Binkies en Flierefluiters gesloten en hebben we alleen de Lanterfanter geopend.

Basis indeling groepen:

De Binkies en de Lanterfanter zijn beide groepen met kinderen van 4 t/m ca. 12 jaar. Deze groepen bestaan uit maximaal 22 kinderen. De Binkies (bso) en de Hummels (Peuteropvang) maken gebruik van hetzelfde lokaal. Beide ruimtes zijn multifunctioneel ingericht. Er is een keukentje met een gootsteen en een koelkast. De ruimtes zijn ingericht om te spelen, voor zowel jonge kinderen als voor oudere kinderen. Er zijn verschillende speelhoeken aanwezig. Er zijn kasten waar kinderen zelf spullen kunnen pakken en er zijn kasten die afgesloten kunnen worden.

De Flierefluiters is de groep met de oudste kinderen (vanaf 7 jaar). Deze groep bestaat uit maximaal 30 kinderen. De Flierefluiters maken gebruik van de aula, vooraan in het gebouw. Deze is ook ingericht voor de bso. Er is een relaxhoek, een leeshoek, bouwhoek, computerhoek en ruimte om te knutselen. Er is een keukentje met een gootsteen en een koelkast. Ook kan er gebruik gemaakt worden van het podium en de bibliotheek.

Alle drie de groepen maken gebruik van de naastgelegen gangen aan de groep, de gymzaal en de grote buitenspeelplaats, om de kinderen te laten spelen en ontdekken. Deze ruimtes zijn ook ingericht om tot spel te komen doormiddel van tafeltjes, stoelen, kasten met spelaanbod, hoekjes, in de gymzaal een kast vol met spullen die gebruikt kunnen worden en buiten het buitenspel materiaal zoals; fietsjes, spullen voor in de zandbak, pingpongtafel en het klimrek.

2.1 KINDCENTRUM- OVERSTIJGENDE OPVANG

GOO Opvang B.V. heeft om verschillende redenen de keuze gemaakt om kindcentrum- overstijgende opvang aan te bieden in de vakantieperioden. We vinden het belangrijk om kinderen te begeleiden, te stimuleren en te inspireren in een veilige en avontuurlijke omgeving, waarin samen ontdekken en ontwikkelen centraal staat. Wij zien het aanbod van kindcentrum- overstijgende opvang als een toegevoegde waarde voor de ontwikkeling van de kinderen, maar ook voor de professionals. Zo zijn er meer leeftijdsgenootjes om mee te spelen voor de kinderen op kleinere locaties. Zo kunnen we een uitgebreider activiteitenaanbod aanbieden, afgestemd op leeftijd, zodat we het speelplezier vergroten. Zo kunnen we het vier-ogen-principe en achterwacht beter oplossen. Zo vergroten we de veiligheid en het werkplezier voor onze professionals: ze staan meestal niet meer alleen op de groep maar samen met een collega; Zo kunnen we het verlot van onze professionals beter verdelen, wat zorgt voor meer stabiliteit en kwaliteit in de groepen.

WELBEVINDEN KINDEREN

Wij vinden het welzijn en de veiligheid van onze kinderen erg belangrijk, daarom vindt bij ons de kindcentrum- overstijgende opvang altijd plaats bij dezelfde locatie. Kinderen van locatie A gaan altijd naar locatie B, maar nooit naar locatie C. De ouders worden tijdens een rondleiding geïnformeerd over de kindcentrum- overstijgende opvang en wanneer zij het contract ontvangen en afsluiten.

De (adjunct directeur) Kindcentrum directeurs en pedagogisch professionals van de locaties waar kindcentrum- overstijgende opvang wordt aangeboden zullen ruim van tevoren ook voorbereidingen met elkaar treffen met betrekking tot een aantal belangrijke zaken rondom de kindcentrum- overstijgende opvang, zoals:

Welke kinderen in welke groep komen;

Zijn er bijzonderheden met betrekking tot specifieke kinderen en moeten we daarvoor extra voorbereidingen treffen?

De roostering van de pedagogisch professionals, waarbij we de wetgeving in acht nemen en rekening houden met vertrouwde gezichten op de groepen.

De invulling van het aanbod Vakantieplezier;

KINDCENTRUM- OVERSTIJGENDE OPVANG BIJ KINDCENTRUM DE BAKELAAR

Vakantieplezier

In de vakantieperioden werken we met het programma 'vakantieplezier'. Vakantieplezier is een gevarieerd, uitgebreid en avontuurlijk activiteitenprogramma dat op GOO- niveau wordt opgezet. Hierbij wordt in samenwerking met De Kastanjelaar en Kleinerf, gewerkt aan een (vakantie)programma waarin we ingaan op activiteiten en uitstapjes. Dit programma wordt, via het ouderportaal, vóór iedere vakantie, gedeeld met de ouders waarvan de kinderen gebruikmaken van locatie- overstijgende opvang.

Vakantieplezier bij voetbalvereniging BAVOS in Bakel

In de meivakantie van 2025 zijn we gestart met een pilot waarbij we een aanbod voor activiteiten op het sportpark van Bakel aanbieden. Kinderen van de vier opvang locaties (De Klimboom, De Kastanjelaar, Kleinerf en De Bakelaar) kunnen zich hiervoor aanmelden. Na deze vakantie is besloten dat dit aanbod jaarlijks in de meivakantie zal plaats vinden.

Via Forms worden ouders van te voren uitgenodigd om hun kinderen aan te melden. Hierna zal bevestigd worden of er doorgang plaatsvindt en welke dagen er geopend zullen zijn. In het ouderportaal (Konnnect) worden kinderen in de "BAVOS BSO vakantieplezier" groep geplaatst. Belangrijk is dat ouders vooraf toestemming hebben gegeven via het formulier "toestemmingsformulier activiteit BAVOS. Zonder toestemming kan het kind deze dagen niet deelnemen aan de activiteiten. Tijdens deze dagen streven we dat er minimaal 1 vast gezicht van elke locatie aanwezig is.

Tijdens de dag zijn er verschillende activiteiten waar kinderen aan kunnen deelnemen door zich in te schrijven. Er mag ook gekozen worden om vrij te spelen. De activiteiten worden aangeboden tussen 08.30 uur en 17.00 uur. Het sportpark is geopend van 7.30-18.30 uur en de kinderen zijn binnen deze tijden al welkom om te komen spelen. Ook kan er gekozen worden om alleen aan een ochtend of middagprogramma deel te nemen. Buiten het programma om kunnen de kinderen zich vermaken met al het leuk spelmateriaal dat aanwezig is en zullen ze zich geen moment vervelen. Kinderen worden deze dagen rechtstreeks naar het sportpark gebracht en opgehaald. Tussen 8.30-12.00 en 13.00-17.00 is het niet de bedoeling dat kinderen worden opgehaald i.v.m.

de activiteiten die er aangeboden worden. De dagindeling ziet er als volgt uit (tijden kunnen afwijken ivm aanbod activiteit):

7.30-8.30	Inloop / inschrijven activiteiten
8.30-10.00	Activiteiten
10.00-10.30	Fruit/vrij spelen
10.30-12.00	Activiteiten
12.00-13.00	Lunch/vrij spelen
13.00-14.30	Activiteiten
14.30-15.00	Fruit/vrij spelen
15.00-16.30	Activiteiten
16.30-17.00	Gezamenlijk afsluiten/opruimen
17.00-18.30	Ophalen/vrij spelen

3. PEDAGOGISCHE HOOFDDOELEN

Het overkoepelend pedagogisch beleid van GOO benoemt vijf pedagogische hoofddoelen. In dit hoofdstuk vertalen we deze naar onze dagelijkse praktijk.

De hoofddoelen zijn:

- 3.1 De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid.
- 3.2 Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
- 3.3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties.
- 3.4 Waarden en normen; onze cultuur.
- 3.5 Samenwerken met ouders.

3.1 De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid

Het bieden van een gevoel van veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling voor alle vormen van opvang en onderwijs. Het draagt bij aan het welbevinden van de kinderen en het maakt het mogelijk om andere pedagogische doelstellingen te realiseren. Als kinderen zich goed voelen, kunnen ze groeien en zich ontwikkelen.

Drie aspecten bepalen de emotionele veiligheid en het welbevinden van jonge kinderen:

1. Goede en vertrouwde relaties.
2. Structuur en voorspelbaarheid.
3. Een gezonde omgeving en voldoen aan basisbehoeftes.

Hieronder staat per aspect hoe wij hier invulling aan geven.

3.1.1 Goede en vertrouwde relaties

Wennen

Tijdens de wenperiode wordt er een basis gelegd voor de vertrouwensrelatie tussen pedagogisch professional en kind, en pedagogisch professional en ouder. Deze wenperiode begint met een intakegesprek. In dit gesprek legt de pedagogisch professional het reilen en zeilen van de groep uit. Bij het plannen van wenmomenten voor nieuwe kinderen houden we op alle groepen een maximum van 2 keer en maximaal 2 uur per keer aan.

Dagopvang

In het intakegesprek voor de dagopvang wordt er over het dagritme, voeding en gewoontes van het kind gesproken.

Om een kind rustig te laten wennen aan de nieuwe omgeving plannen we een wenmoment in. De eerste keer komt een kind een paar uurtjes wennen. Indien nodig wordt in overleg met de ouder nog één of meerdere wenmomenten afgesproken

Peuteropvang

Tijdens het intakegesprek met de ouder kan het kind soms al in de groep meespelen, indien gewenst spreken we nog een ander wenmoment af. De kinderen die doorstromen vanuit de babygroep, mogen een aantal keren als activiteit, een aantal uurtjes gaan wennen bij de peutergroep waar ze geplaatst zijn. Dit gaat in overleg met ouders en de pedagogisch professionals onderling.

Bso

Tijdens het intakegesprek, wordt met de ouders en het kind besproken of een uurtje wennen wenselijk is. Voor de kinderen die doorstromen vanuit een peutergroep, is er een warme overdracht tussen pedagogisch professionals van opvang en bso. Ook kunnen zij al af en toe tijdens opvang momenten als activiteit, een kijkje nemen bij de BSO. Dit gaat in overleg met ouders en pedagogisch professionals onderling.

Deze wenmomenten zijn bedoeld om de overgang naar de opvang of bso zo soepel mogelijk te laten verlopen. Het wennen is een service en begint maximaal twee weken voor de startdatum van de opvang. In geval van een spoedplaatsing zal dit niet altijd mogelijk zijn. Na ongeveer drie maanden is er een evaluatiemoment met de ouders.

Elk kind heeft een mentor

Elk kind krijgt bij ons een mentor. Tijdens het intakegesprek wordt aan de ouders en het kind bekend gemaakt wie de mentor van het kind is. Dit is een vaste pedagogisch professional van de groep. De mentor is de gesprekspartner van ouders tijdens het evaluatiegesprek en bij de jaarlijkse gesprekken waar de ontwikkeling of het welbevinden van het kind besproken wordt. De mentor volgt mentorkinderen op de voet, bespreekt de ontwikkeling/welbevinden van het kind met ouders, vraagt (indien nodig) informatie op bij collega's en is het eerste aanspreekpunt voor ouders.

Als het kind doorstroomt naar groep 1, draagt de mentor het kind over aan de leerkracht van die groep en eventueel aan de mentor van de Bso. Dat gebeurt via een warme overdracht - dus persoonlijk - en alleen met toestemming van de ouders.

Bij afwezigheid van de mentor is een andere pedagogisch professional het aanspreekpunt. De mentor zorgt dat collega's op de groep op de hoogte zijn van eventuele afspraken. Hiervoor gebruiken wij onder meer het ouderportaal Konnect en groeps/teamoverleggen.

Een vaste stam/basisgroep

Een kind kan gedurende de week gebruik maken van ten hoogste twee stamgroepen bij de opvang. Bij de Bso wordt dit basisgroep genoemd. Op woensdag en vrijdag en in vakanties zijn er soms weinig kinderen in een groep aanwezig. Kinderen zijn gebaat bij meerdere speelkameraadjes/leeftijdsgenoten. Op de dagen dat er structureel minder kinderen zijn, is er maar 1 groep geopend en komen de kinderen van beide groepen samen op de groep die geopend is. Op die momenten is het mogelijk dat een kind deel uitmaakt van twee groepen. Kinderen uit beide groepen vormen dan die dag samen de stam/basisgroep. Deze "gecombineerde" stam/basisgroep heeft één (of twee) vaste pedagogisch professional(s). Zo hebben de kinderen op die dag vaste speelkameraadjes en een vertrouwde pedagogisch professional om zich heen. Hierbij rekening houdend met het vaste gezicht voor de baby's. Bij de opvang is dit bij de Rakkers en bij de Bso is dit bij de Lanterfanter.

Toestemmingsverklaring twee stam groepen

Ouders worden bij de intake op hoogte gebracht van onze manier van werken bij de opvang en de Bso. Naast het tekenen van het contract, hebben ouders het document 'toestemmingsverklaring twee stamgroepen' getekend voor maximaal 1 jaar en gaan ze akkoord met de werkwijze van de groep, waar hun kind op dat moment geplaatst is.

Bij de opvang wordt jaarlijks bij het mentorgesprek opnieuw de situatie besproken en opnieuw het document ingevuld en getekend door ouders.

Bij het doorstromen naar een nieuwe groep, vindt opnieuw een intake plaats en wordt de werkwijze van de groep besproken en de toestemmingsverklaring bekeken en daarna opnieuw getekend door ouders.

Bij incidentele situaties, waarbij wordt afgeweken van de stamgroep, worden ouders via een bericht op het ouderportaal Konnect op de hoogte gesteld. Ouders hebben altijd het recht om te weigeren.

Beroepskracht-kind ratio (BKR)

Binnen de kinderopvang werken we met een vaste beroepskracht-kind ratio (BKR). Voor de BKR houden we ons aan de wettelijke regels (o.a. CAO Kinderopvang en de Modelverordening Kinderopvang) en het daarbij behorende toetsingskader van de GGD. Deze BKR houdt rekening met de leeftijden van de kinderen. Via de website [Bkr Rekentool | Home \(1ratio.nl\)](http://Bkr.Rekentool.Home(1ratio.nl)) kan deze ratio snel berekend worden, wanneer dit afwijkt van wat gepland staat. Alle pedagogisch professionals en Kindcentrum directeur/adjunct directeur opvang zijn op de hoogte van deze site en gebruiken deze bij het berekenen van de beroepskracht-kind ratio.

Dagopvang

Bij de Ukkies (babygroep) zijn, afhankelijk van leeftijd en aantal, één tot drie pedagogisch professionals aanwezig op een dag. Er zijn op deze groep vaste pedagogisch professionals die vaste dagdelen per week aanwezig zijn.

Peuteropvang

Bij de peuteropvang groepen, de Rakkers en de Hummels zijn, afhankelijk van leeftijd en aantal, één tot twee pedagogisch professionals aanwezig op een dag. Beide groepen hebben vaste pedagogisch professionals die vaste dagdelen per week aanwezig zijn.

Bso

Bij de voor- en buitenschoolse opvang is het leeftijdsgebonden, hoeveel pedagogisch professionals aanwezig zijn. Hier werken we namelijk groep overstijgend.

Groep overstijgend werken:

Bij onze Bso zorgen we voor een aanbod dat past bij de ontwikkeling van de kinderen. De mate van begeleiding tijdens Bso-uren en het activiteitenaanbod is afhankelijk van de leeftijd, de interesse, het talent en de individuele behoeften van de kinderen. Het bieden van een emotionele veilige omgeving is essentieel voor de ontwikkeling van kinderen. Zo starten de jongere kinderen verdeeld bij de Binkies en de Lanterfanters en de oudere kinderen bij de Flierefluiter, in de basisgroep waar ze ook in Konnect staan ingedeeld die dag. Indien van toepassing (m.b.t. berekening BKR op kindcentrumniveau) maken wij de keuze om de extra pedagogisch professional in te zetten bij de jongste kinderen. Zij hebben doorgaans meer behoeften aan extra begeleiding. Wanneer dit aan de orde is, bespreken de pedagogisch professionals onderling vooraf, hoe de verdeling eruitziet. Hierbij houden ze rekening met vertrouwde gezichten en de individuele kenmerken van de kinderen die ze in de groep hebben.

GOO Kinderopvang hanteert ten minste de minimale richtlijn, maar om goede kwaliteit te bieden wordt er indien nodig (in overleg met de pedagogisch professionals en Kindcentrum directeur/adjunct directeur opvang) extra personeel ingezet.

Op alle groepen worden de pedagogisch professionals ondersteund door een schoonmaakbedrijf. Grote klussen als onderhoud en tuinonderhoud worden uitbesteed. Hierdoor hebben de pedagogisch professionals de handen meer vrij voor de kinderen.

Achterwacht

Op de dagopvang opent en sluit er 1 medewerker. Ook op de bso opent en sluit minimaal 1 medewerker. Wanneer er maar 1 pedagogisch professional in het gebouw is, dan is er een achterwacht geregeld. (Een achterwacht is een volwassen persoon waarmee de afspraak gemaakt is dat deze inzetbaar is in noodsituaties) De achterwacht op onze locatie is als volgt geregeld: Eén pedagogisch professional en de conciërge van ons kindcentrum, die in het dorp wonen zijn oproepbaar indien er een calamiteit is. Op dit moment is er maar zelden een medewerker alleen in het gebouw. Het kan zijn dat een pedagogisch professional de ochtend om 7.00 uur alleen start voor de verlengde opvang of de dag om 18.30 uur alleen afsluit. De tweede professionals zijn dan om 7.30 uur aanwezig of tot 18.00 uur aanwezig. Dit half uur is de medewerker dan alleen in het gebouw met de kinderen. Deze medewerker is op de hoogte van de achterwacht regeling en hoe te handelen in geval van nood.

Tijdens schooldagen zijn collega's van de andere opvang groepen, bso groepen en het team van leerkrachten/ondersteuners ook achterwacht bij calamiteiten. Tevens is de Kindcentrum directeur bij calamiteiten te waarschuwen.

Afwijken Beroepskracht-kind ratio (BKR)

Gedurende de dag zetten we bij de opvang en de Bso, het aantal beroepskrachten in dat wettelijk is vastgesteld volgens de BKR. Afhankelijk van het aantal en de leeftijd van de kinderen werken er 1, 2 of 3 professionals op een groep. In de dagopvang en op de buitenschoolse opvang met feestdagen, studiedagen en in vakantieperiodes (wanneer de groep minimaal 10 uur geopend is), mogen we maximaal drie uur afwijken per dag. Op de Bso is dit tijdens schooldagen maximaal een half uur, per dag, per groep.

Aan het begin en eind van de dag en tijdens de middagpauze (als veel kinderen in bed liggen), zijn er dan minder pedagogisch professionals op de groep dan gedurende de rest van de dag. Met een maximale afwijking van 1 pedagogisch professional per groep. De GGD controleert ons rooster en de bezetting.

Gangbare diensten:

De gangbare personeelsdiensten van de Ukkies en de Rakkers zijn van 7.30 tot 17.00 en van 8.15 tot 18.00. Bij een bezetting van 3 pedagogisch professionals bij de Ukkies is de gangbare bezetting: 7.30 tot 16.30, van 8.00 tot 17.00 en van 8.15 tot 18.00.

Bij de Hummels zijn de gangbare personeelsdiensten van 8.15-12.45 uur.

Bij de Bso zijn de gangbare diensten van 14.30-18.00/14.30-17.30/14.30-17.15/14.30-17.00 en de 5e pedagogisch professionals van 14.30-16.30. Wanneer er een 6^e pedagogisch professional nodig is, zijn er twee diensten tot 17.00 uur. In de vakantieperiode starten de pedagogisch professionals of om 7.30 uur, of om 8.30 uur (kijkende naar de bezetting van die dag).

Pauze tijden:

Bij de Ukkies en de Bso (buiten de schoolweken), nemen de pedagogisch professionals tussen 11.30 en 15.00 uur pauze. De professionals van de Rakkers nemen tussen 12.30 en 14.30 uur pauze. Wanneer er 2 pedagogisch professionals pauze dienen te nemen, zal er maximaal 45 minuten pauze worden genomen.

Wanneer er meer dan twee pauze mogen nemen, zal er een half uur pauze worden genomen. Er wordt altijd gekeken dat er niet afgeweken wordt van het maximale afwijken van 3 uur per dag. Hier wordt ook de overbezetting in de ochtend en in de middag in meegenomen.

Aan het begin van de dag kan het zijn dat we afwijken tussen 7.30 uur en 8.30 uur en aan het einde van de dag tussen 16.30 en 18.00 uur.

Tijdens de uren waarin ons VVE programma wordt aangeboden, wordt niet afgeweken van de beroepskracht kind-ratio bij de Rakkers en de Hummels.

Voor de Hummels is dit tussen 8.20-12.20 uur. Voor de Rakkers is dit tussen 8.30-12.30 en 14.30-16.30 uur.

De momenten dat we ervoor kiezen om minder pedagogisch professionals in te zetten, zijn de momenten dat het rustiger is op de groep, bijvoorbeeld wanneer kinderen slapen. Ook kiezen we op zulke momenten voor een tafelactiviteit, het lezen van een boekje of kijken naar een filmpje. Op deze manier bewaren we de rust en hebben we voldoende aandacht voor de kinderen die nog op de groep aanwezig zijn.

Geopende en gesloten groepen

De woensdag en vrijdag zijn bij ons de rustige dagen. Kinderen die op woensdag en vrijdag komen, zitten samen op de geopende groepen. Bij de dagopvang is dit de groep van de Rakkers. Bij de Bso is dit de groep van de Lanterfanters. Deze groepen zijn altijd geopend. De groepen waar de kinderen op geplaatst worden, staan vermeld in het contract. Bij het tekenen van dit contract gaan ouders akkoord met de groepen waar het kind geplaatst is.

Dagopvang

De peuters die geplaatst zijn bij de Hummels komen op minimaal 2 dagdelen in de ochtend en zitten in een vaste groep per dagdeel met maximaal 16 kinderen. Wanneer deze peuters gebruik maken van hele en halve dagen met een opvangcontract worden ze op hele dagen en in vakanties bij de Rakkers geplaatst. Tijdens schoolvakanties zijn de Hummels gesloten en is er alleen dagopvang bij de Rakkers mogelijk. De openingstijden van de Hummels wijken af van de 'halve dagen' dagopvang die ouders kunnen afnemen. Dit is voor 8.20 en na 12.20 uur. Ook op deze momenten worden de kinderen bij de Rakkers opgevangen. Aangezien deze kinderen langer blijven en deel mogen nemen aan de middagmaaltijd activiteit, worden deze al eerder naar de Rakkers gebracht. Er is gekozen om deze kinderen eerder naar de Rakkers te laten gaan, zodat ze met het eetmoment bij de Rakkers mee kunnen doen. Bij dit eetmoment wordt door de pedagogisch professionals van de groep, ruimte gecreëerd voor leren en ontwikkelen op verschillende gebieden zoals: het omgaan met zichzelf en anderen, bevorderen van zelfredzaamheid en de taalontwikkeling. Dit wordt als activiteit aangeboden.

Tevens sluiten wij aan het einde van de dag de Ukkies en gaan de overgebleven kinderen naar de Rakkers. Vanaf 17.30 uur zitten de kinderen van beide groepen samen.

Verlengde opvang

De kinderen die verlengde opvang afnemen worden tussen 7.00 en 7.30 uur bij de Rakkers gebracht. Wanneer de volgende pedagogisch professional komt (dit is tussen 7.30 en 8.15 uur), gaan de kinderen van de Ukkies na de overdracht, naar hun eigen groep.

VSO

Bij de verlengde voorschoolse opvang (7.00 uur) alleen de groep van De Lanterfanterers geopend voor de Bso. Neemt de kindratio toe dan is op die momenten de Binkies de tweede groep die geopend wordt, zodat de kinderen dicht bij elkaar zijn.

Bso

Wanneer er meerdere groepen geopend zijn, sluiten aan het einde van de dag de groepen De Flierefluiterers en De Binkies eerder. In onderstaande tabel is te zien welke groepen er op welke dagen geopend zijn.

Bso groepen geopend tijdens schoolweken:

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Binkies	14.45-16.45	14.45-16.45	X	14.45-16.45	X
Lanterfanterers	7.00-8.30 14.45-18.30	7.00-8.30 14.45-18.30	7.00-8.30 14.45-18.30	7.00-8.30 14.45-18.30	7.00-8.30 14.45-18.30
Flierefluiterers	14.45-17.00	14.45-17.00	X	14.45-17.00	X

Vakantiedagen op de bso

Tijdens de vakantie zijn we hele dagen geopend. In onderstaande tabel is te zien welke groepen er op welke dagen geopend zijn. Dit is afhankelijk van het beroepskracht- kindratio van de dag.

Bso-groepen geopend tijdens vakantieperiode:

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Binkies	8.15-16.45	8.15-16.45	X	8.15-16.45	X
Lanterfanterers	7.00-18.30	7.00-18.30	7.00-18.30	7.00-18.30	7.00-18.30
Flierefluiterers	8.30-17.00	8.30-17.00	X	8.30-17.00	X

Tijdens studiedagen is de Bso geopend vanaf 8.30 uur voor kinderen met een 52 weken contract. Het is altijd mogelijk om extra of vervroegde opvang aan te vragen of gebruik te maken van een ruildag wanneer dit past binnen de bezetting van die dag.

Groep overstijgend werken

Bij ons op De Bakelaar bieden we groep overstijgende activiteiten aan op de Bso. Kinderen kunnen tijdens het gezamenlijke moment (eetmoment) aan tafel aangeven aan welke activiteit of vrij spelen ze willen deelnemen en op welke groep/plek dit is. Er is een activiteitenprogramma dat hierin leidend is.

Bij gezamenlijke activiteiten in groepen groter dan dertig kinderen, vinden wij het extra belangrijk dat kinderen goed weten bij welke basisgroep en welke pedagogisch professionals ze horen. De emotionele veiligheid van kinderen vraagt in grotere groepen soms extra aandacht.

Bij grote gezamenlijke activiteiten zorgen we ervoor dat we de jongste bso-kinderen zeker goed in de gaten houden. Dit doen we door vertrouwde pedagogisch professionals mee te laten gaan naar de activiteit. Ook geven we de kinderen bij uitstapjes buiten de locatie een herkenbaar hesje en polsbandje met het telefoonnummer van de groep of b.v. met Sinterklaas een sinterklaasmuts voorzien van naam.

Inzet personeel

In onze stamgroepen werken vaste, vertrouwde pedagogisch professionals. Zij werken zoveel mogelijk op vaste dagen en op vaste tijden. Aan een kind tot één jaar worden ten hoogste twee vaste pedagogisch professionals toegewezen. Op de dagen dat het kind komt, is er minimaal een van deze twee pedagogisch professionals werkzaam. Als de omvang van de stamgroep vraagt om inzet van meer dan twee pedagogisch professionals, dan mogen maximaal drie vaste pedagogisch professionals aan het kind worden toegewezen. Voor kinderen met flexibele dagen geldt de “vaste gezichten-eis” niet. Een vaste pedagogisch professional biedt sociaal-emotionele veiligheid aan een baby. Zij weet hoe de baby zich ontwikkelt, waar de baby gestrest van raakt en weet waar de baby behoefte aan heeft. In de dagopvanggroep werken negen vaste pedagogisch professionals. Op de groepen Rakkers en Hummels werken per groep drie pedagogisch professionals en bij de Ukkies vijf pedagogisch professionals op vaste dagen. Op de buitenschoolse opvang werken zeven vaste pedagogisch professionals in het totaal. Aan elke groep zijn minimaal twee vaste pedagogisch professionals gekoppeld.

In geval van ziekte, verlof of vakantie kunnen we ervoor kiezen om een andere beroepskracht in te zetten dan het vaste gezicht. In dat geval wordt de emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind zoveel mogelijk geborgd door een andere vertrouwde beroepskracht van de eigen groep in te zetten. Als dat niet mogelijk is, wordt een vertrouwde beroepskracht van een aangrenzende groep of een vertrouwde vaste invalkracht ingezet. Bovendien wordt er alleen afgeweken van het vaste gezichten criterium in onderstaande situaties:

- als volgens het vaste gezichten criterium maximaal twee of drie vaste gezichten mogen worden toegewezen. Dit geldt voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 1 jaar.
- als er geen ander vast gezicht beschikbaar is; en
- het afwezige vaste gezicht niet langer dan vier aaneengesloten weken afwezig is.

Inzet anders gekwalificeerde beroepskrachten op de Bso

Vanaf 1 juli 2024 mogen in de bso ook anders gekwalificeerde beroepskrachten worden ingezet binnen de formatie. De formatieve inzet van deze anders gekwalificeerde beroepskrachten biedt volop kansen om het programma van de buitenschoolse opvang te verrijken. Kinderen kunnen zo in aanraking komen met nieuwe activiteiten en vaardigheden, wat hun ontwikkeling ten goede komt.

Op onze locatie werken we alleen met deze beroepskrachten ter vervanging van ziekte of tijdens extra activiteiten in vakanties.

Inzet anders gekwalificeerde beroepskrachten in opleiding (BBL)

Naast de pedagogisch professionals maken we ook gebruik van anders gekwalificeerde beroepskrachten. Deze volgen een verkorte opleiding tot pedagogisch professional en combineren werken met leren. Zij worden aan de hand van de competentiescan tussentijds beoordeeld en op basis van de vorderingen opbouwend intallig op de groep ingezet. Hierin worden ze begeleid door verschillende personen, zowel binnen als buiten de organisatie. Gezamenlijke afspraken worden persoonlijk per individu vastgelegd in een ontwikkel en begeleidingsplan.

Inzet stagiaires

Ieder jaar werken we mee aan het opleiden van stagiaires tot volwaardige beroepskrachten. Ook een stagiaire werkt (boventallig) op een vaste groep en op vaste dagen. Stichting GOO is een erkend leerbedrijf voor Beroeps Opleidende Leerweg (BOL). De stagiaires worden ingezet volgens de afspraken in de cao en volgens het stagebeleid van stichting GOO.

De stagiaire draait mee in het dagelijks ritme van de groep en voert voldoende werkzaamheden uit. Dit moet uiteraard aansluiten bij het opleidingsniveau.

De stagiaire heeft nog geen verantwoordelijkheden voor de kinderen, uiteraard wel over het eigen leerproces. De stagiaire mag nooit alleen op de groep staan. Niet alleen openen en sluiten, geen telefoon aannemen en geen medicijnen toedienen of temperaturen. Een student mag incidenteel intallig ingezet worden, wanneer hiervoor getekend is en dit vastgesteld is door een leidinggevende voor welk percentage zij inzetbaar is. Hoe verder in de opleiding, hoe meer de stagiaire inzetbaar kan zijn en verantwoordelijkheid mag dragen, dit is persoonsafhankelijk. De stagiaire staat altijd onder toezicht van een pedagogisch professional.

Samenwerking TerAA college studenten voor opleiding Kindprofessional

Vanaf februari 2024 zijn we een samenwerking gestart met het TerAA college om de nieuwe opleiding “kindprofessional” aan te bieden. Deze studenten kunnen na het behalen van hun opleiding, direct inzetbaar worden gezet als onderwijsassistent én als pedagogisch professional bij alle doelgroepen van 0-13 jaar die bij ons kindcentrum aanwezig zijn. Voor ons Kindcentrum een grote meerwaarde, omdat wij beide vakgebieden in huis hebben en met deze opleiding ook de combinatie van pedagogisch professional en onderwijsassistent kunnen inzetten, zonder extra te behalen diploma's of certificaten. Op de maandagen komen deze studenten op vaste momenten, ongeveer om de 14 dagen, bij ons kindcentrum les volgen, die aangeboden wordt door een docent van het TerAA college. Deze dag kunnen studenten (in overleg met groepen en gecommuniceerd met ouders) opdrachten met kinderen op onze locatie uitvoeren. Verder lopen ze net als andere studenten stage op onze groepen op vaste tijden en dagen.

BHV en Kinder- EHBO

Dagelijks is er tijdens de openingsuren minimaal 1 volwassene in het gebouw aanwezig met een geldig certificaat Kinder-EHBO en BHV, deze professionals wonen jaarlijks een herhalingscursus bij. Zij voeren minimaal één keer per jaar een ontruimingsoefening uit (dit gebeurt samen met het gehele kindcentrum) en brengen verbeteringen aan, daar waar nodig. Wij streven er naar dat alle pedagogisch professionals van de opvang en Bso in het bezit zijn van een geldig BHV/kinder-EHBO certificaat of op de lijst staan om deze te behalen.

Inzet personeel bij ruilen en extra opvang

Ouders kunnen gebruik maken van onze *ruilservice*. Dit betekent dat zij de dagen die ze niet gebruiken, op een ander moment kunnen inzetten. Bij tijdig afmelden ontstaat er een ruiltegoed dat ingezet kan worden. Soms komt het voor dat *extra opvang* nodig is buiten de vaste dagen die worden afgenomen. Bijvoorbeeld door verplichtingen op het werk of vanwege een studiedag. Het is fijn om dan tijdig te weten of je kind terecht kan bij onze opvang.

Bij GOO bieden we beide mogelijkheden en deze kunnen voor onze locatie aangevraagd worden via ons ouderportaal Konnect.

Hier wordt bijgehouden welke dagdelen je kind gepland staat en wanneer hij/zij wel of niet aanwezig was, bijvoorbeeld door ziekte, vakantie of een feestdag.

Ouders kunnen het ruittegoed dat beschikbaar komt door tijdig afmelden, onder bepaalde voorwaarden ruilen met een vergelijkbaar dagdeel door middel van een aanvraag. Ook kunnen er ‘extra’ dagen worden ingekocht. Er worden geen extra pedagogisch professionals geplaatst voor een ruil of extra dag. De aanvraag zal dus altijd binnen onze bestaande bezetting mogen passen.

Verder verwijzen we jullie naar de bijbehorende voorwaarden voor ruil- en extra dagen die te vinden zijn op het ouderportaal Konnect en op onze website.

3.1.2 Structuur en voorspelbaarheid

Zowel bij de kinderopvang als de buitenschoolse opvang (Bso) is sprake van een vast ritme. Dit geeft kinderen houvast als ze weten wat er staat te gebeuren. De dagindeling biedt voldoende ruimte en afwisseling om aan allerlei behoeftes van kinderen te kunnen voldoen, zoals rust en beweging.

Een dag op kindcentrum De Bakelaar ziet er globaal als volgt uit:

Dagindeling bij de Ukkies (babygroep)

7.00-7.30 uur	De aanwezige kinderen worden opgevangen bij de Rakkers en krijgen iets te eten. De kinderen mogen vrijspelen of doen een activiteit met de pedagogisch professional.
7.30-9.00 uur	Kinderen worden door hun ouders/verzorgers gebracht en kinderen die al bij de Rakkers zijn, komen naar de Ukkies. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er in hoeken divers spelmateriaal aangeboden en mogen de kinderen vrij spelen. Baby's volgen hun eigen ritme, dat in overleg met ouders wordt opgesteld en door

	pedagogisch professionals wordt nagevolgd. Zodra hierin iets wijzigt, vindt er opnieuw overleg plaats. Zodra baby's over kunnen op vaste maaltijden en minder slaapjes, gaan ze steeds meer deelnemen aan het ritme/dagindeling van de Ukkies. Dit is kind gebonden.
9.00-9.30 uur	Kinderen mogen gaan spelen/ontdekken op de groep. De groep is ingericht met spel materiaal passend bij het VVE-thema. We bieden verschillende activiteiten aan, passend binnen het VVE-thema. Ook proberen we dagelijks naar buiten te gaan.
9.30-10.00 uur	We zingen het "goedemorgen" lied. Daarna begroeten we ieder kind en pedagogisch professional die aanwezig is. Daarna is het tijd voor het "fruit" lied en gaan we samen fruit eten. Ook krijgen de kinderen water of Roosvicee te drinken. We gebruiken hierbij veel taal en vullen dit aan met de gebaren die hierbij horen.
9.00-9.30 uur	Kinderen die nog twee keer slapen, krijgen fruit (hapje) en gaan daarna naar bed.
10.00-10.30 uur	Bij alle kinderen worden de handen gezichten gewassen door pedagogisch professional. Hierna kunnen ze vrij gaan spelen. Tijdens het vrij spel worden de kinderen om de beurt verschoont. Tijdens dit moment is er ruimte voor één op één aandacht voor het kind. En wordt er veel taal aangeboden.
10.30-11.15 uur	Kinderen mogen gaan spelen/ontdekken op de groep. De groep is ingericht met spel materiaal passend bij het VVE-thema. We bieden verschillende activiteiten aan, passend binnen het VVE-thema. Ook proberen we dagelijks naar buiten te gaan.
11.15-11.30 uur	Samen met de kinderen wordt de groep opgeruimd. Kinderen worden gestimuleerd en uitgedaagd om de spullen te sorteren en op de goede plek op te bergen. Er wordt ondertussen veel taal aangeboden en we zingen het "opruimlied" samen.
11.15-11.45 uur	Kinderen die in bed lagen worden wakker en gaan weer mee in de dagindeling van de Ukkies.
11.30-12.00 uur	De kinderen gaan tafel. Ze krijgen melk en mogen kiezen wat voor beleg ze willen: de kinderen worden gestimuleerd gevarieerd beleg te eten. Er wordt ondertussen veel taal gebruikt. We zingen liedjes zoals het "smakelijk eten" lied.
12.00-13.00 uur	Bij alle kinderen worden de handen gezichten gewassen door pedagogisch professional. Hierna kunnen ze vrij gaan spelen. Tijdens het vrij spel worden de kinderen om de beurt verschoont. Tijdens dit moment is er ruimte voor één op één aandacht voor het kind. En wordt er veel taal aangeboden. De oudere kinderen gaan naar bed na het verschoonen en de groepsruimte wordt gepoetst.
13.00 uur	Kinderen die alleen in de ochtend opvang hebben, worden opgehaald. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Bijzonderheden worden via een bericht in Konnect met ouders gecommuniceerd.
13.00-15.00 uur	Met de kinderen die wakker zijn, wordt er een activiteit gedaan. Ze mogen gaan spelen/ontdekken op de groep. De groep is ingericht met spel materiaal passend bij het VVE-thema. We bieden verschillende activiteiten aan, passend binnen het VVE-thema. Ook proberen we dagelijks naar buiten te gaan.
14.00-14.30 uur	Er komen kinderen weer uit bed en er gaan weer kinderen naar bed die twee keer slapen.
15.00-15.30 uur	De kinderen komen aan tafel voor groente en een koekje, ze drinken water of Roosvicee. Tijdens dit moment zingen we o.a. het "groente" liedje. Er wordt veel taal aangeboden en ondersteund door gebaren die daarbij passen. En wordt er veel taal aangeboden.
15.15-15.45 uur	Kinderen die in bed lagen worden wakker en gaan weer mee in de dagindeling van de Ukkies.
16.00-17.00 uur	Bij alle kinderen worden de handen gezichten gewassen door pedagogisch professional. Hierna kunnen ze vrij gaan spelen. Tijdens het vrij spel worden de kinderen om de beurt verschoont. Tijdens dit moment is er ruimte voor één op één aandacht voor het kind. En wordt er veel taal aangeboden. De groepsruimte wordt gepoetst.

16.30-18.30 uur	De kinderen worden opgehaald. Op het bord in de groep staan de bijzonderheden en slaaptijden. Er is ruimte voor een overdracht van pedagogisch professional aan ouders. Voor de kinderen tot 1 jaar worden voedings- en slaaptijden op een briefje gezet, deze mag meegenomen worden. Bijzonderheden en afspraken worden in Konnect aangepast en met ouders gecommuniceerd. Aan het einde van de dag rond 17.30 uur sluit de groep en gaan de aanwezige kinderen naar de Rakkers.
-----------------	--

De kinderen hebben allemaal hun eigen dagritme en voedingspatroon. We proberen zoveel mogelijk gewoontes en tijden van de thuissituatie over te nemen, totdat ze volledig aan de dagindeling van de Ukkies kunnen deelnemen. Communicatie tussen ouders en de pedagogisch professionals op de groep is hierin heel belangrijk.

Herkenbare rituelen geven kinderen steun en een vertrouwd gevoel. We bouwen daarom dagelijks kleine rituelen in ons programma in, zoals het zingen van liedjes voor het eten of met opruimen. Ook 's morgens zwaaien naar papa/mama of opa/oma is voor veel kinderen een vast ritueel. Naast deze dagelijkse gewoontes hebben we ook rituelen bij bepaalde gebeurtenissen, zoals het vieren van een verjaardag of afscheidsfeestje.

Dagindeling de Rakkers (52 weken hele dag peutergroep)

7.00-7.30 uur	Kinderen met vervroegde opvang worden gebracht. Zij worden samen met de Ukkies opgevangen tot 7.30 uur bij de Rakkers
7.30-8.20 uur	Kinderen van de dagopvang worden door hun ouders/verzorgers gebracht. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er in hoeken divers spel materiaal aangeboden of spelen we een spelletje aan tafel.
9.05 - 9.25 uur	We gaan in de kring zitten, begroeten elkaar en nemen het dagritme door met de kinderen. Puk heeft iets in zijn rugzak/koffer zitten of heeft iets meegemaakt waar we met de kinderen over in gesprek gaan. Dit is gerelateerd aan het VVE-thema waaraan gewerkt wordt. Er worden woorden aangeboden die met het VVE-thema te maken hebben. Er wordt een activiteit aangeboden in kleine groepjes binnen het VVE-thema en er wordt gespeeld in de verschillende hoeken. De VVE kinderen krijgen extra aandacht tijdens het spelen, herhaling van gesprekjes of woorden. Dit is thema afhankelijk. Hierna ruimen we samen op.
9.30 – 10.00 uur	We gaan handen wassen en eten samen fruit/groente en drinken ranja/water. Er wordt ondertussen veel taal gebruikt. We zingen liedjes en praten over wat de kinderen gedaan hebben.
10.00 – 10.15 uur	Kinderen worden verschoond of gaan naar de wc. Tijdens dit moment is er ruimte voor één op één aandacht voor het kind. Er wordt taal aangeboden die kinderen uitdagen in de ontwikkeling van hun zelfredzaamheid.
10.15 - 11.30 uur	Samen buiten spelen of gymmen in de speelzaal. Er wordt een activiteit aangeboden in kleine groepjes binnen het VVE-thema en er wordt gespeeld in de verschillende hoeken. De VVE kinderen krijgen extra aandacht tijdens het spelen, herhaling van gesprekjes of woorden. Hierna ruimen we samen op.
11.30-12.15 uur	We gaan handen wassen, eten een boterham en drinken melk of water. Kinderen van de Hummels met een dagopvang contract sluiten bij deze activiteit aan. Hier wordt tijdens het eten veel aandacht besteed aan taalaanbod, het zingen van liedjes en benoemen van wat er allemaal gebeurt. Ook wordt er gestimuleerd op het omgaan met elkaar. Samen delen en elkaar helpen.
12.15-12.30 uur	Kinderen worden verschoond of gaan naar de wc. Tijdens dit moment is er ruimte voor één op één aandacht voor het kind. Er wordt taal aangeboden die kinderen uitdagen in de ontwikkeling van hun zelfredzaamheid

13.00 uur	Kinderen die alleen in de ochtend opvang hebben, worden opgehaald. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Bijzonderheden worden via een bericht in Konnect met ouders gecommuniceerd
13.00-14.30 uur	Vrij spel of buiten spelen, kinderen die nog slapen worden naar bed gebracht. Er wordt een activiteit aangeboden in kleine groepjes of één op één binnen het VVE-thema en er wordt gespeeld in de verschillende hoeken. De VVE kinderen krijgen extra aandacht tijdens het spelen, herhaling van gesprekjes of woorden. Hierna ruimen we samen op.
14.30-15.00 uur	We gaan handen wassen en eten samen fruit/groente en drinken ranja/water. Ook krijgen de kinderen een koekje. Er wordt ondertussen veel taal gebruikt. We zingen liedjes en praten over wat de kinderen gedaan hebben.
15.15-15.30	Kinderen worden verschoond of gaan naar de wc. Tijdens dit moment is er ruimte voor één op één aandacht voor het kind. Er wordt taal aangeboden die kinderen uitdagen in de ontwikkeling van hun zelfredzaamheid
15.30-16.30 uur	Er wordt een activiteit aangeboden in kleine groepjes binnen het VVE-thema en er wordt gespeeld in de verschillende hoeken. De VVE kinderen krijgen extra aandacht tijdens het spelen, herhaling van gesprekjes of woorden. Hierna ruimen we samen op.
16.00-16.15/16.30 uur	Kinderen krijgen nog een extra aanbod om naar de wc te gaan en er wordt nog gecontroleerd of kinderen een schone luier nodig hebben.
16.30-17.00 uur	Vrij spel binnen of buiten spelen. Er wordt ook een activiteit aangeboden in kleine groepjes of één op één binnen het VVE-thema en er wordt gespeeld in de verschillende hoeken. De VVE kinderen krijgen extra aandacht tijdens het spelen, herhaling van gesprekjes of woorden. Hierna ruimen we samen op.
17.15-17.30 uur	Gezamenlijk de groep opruimen en spelmateriaal kiezen om aan tafel te doen. Aan het einde van de dag rond 17.30 uur komen de nog aanwezige kinderen van de Ukkies.
16.30-18.30 uur	Ouders/verzorgers komen de kinderen ophalen. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Bijzonderheden worden via een bericht in Konnect naar ouders gecommuniceerd.

Dagindeling de Hummels (40 weken alleen de ochtenden peutergroep):

7.00-7.30 uur	Kinderen met vervroegde opvang worden gebracht. Zij worden samen met de Ukkies opgevangen tot 7.30 uur bij de Rakkers.
7.30-8.15 uur	Kinderen van de dagopvang worden door hun ouders/verzorgers gebracht bij de Rakkers. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er in hoeken divers spelmateriaal aangeboden of spelen we een spelletje aan tafel.
8.15-8.20	Kinderen worden bij de Rakkers opgehaald door pedagogisch professional van de Hummels en er vindt een korte overdracht plaats tussen de professionals.
8.20 - 9.05 uur	Kinderen met een peuteropvang contract worden door hun ouders/verzorgers gebracht bij de Hummels. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er in hoeken en aan tafel divers spelmateriaal aangeboden. Vrij spelen en rond 9.00 opruimen en klaarmaken voor de kring.
9.05 - 9.25 uur	We gaan in de kring zitten, begroeten elkaar en nemen het dagritme door met de kinderen. Puk heeft iets in zijn rugzak/koffer zitten of heeft iets meegemaakt waar we met de kinderen over in gesprek gaan. Dit is gerelateerd aan het VVE-thema waaraan gewerkt wordt. Er worden woorden aangeboden die met het VVE-thema te maken hebben. Er wordt een activiteit aangeboden in kleine groepjes binnen het VVE-thema en er wordt gespeeld in de verschillende hoeken. De VVE kinderen krijgen extra

	aandacht tijdens het spelen, herhaling van gesprekjes of woorden. Dit is thema afhankelijk. Hierna ruimen we samen op.
9.30 – 10.00 uur	We gaan handen wassen en eten samen fruit/groente en drinken ranja/water. Er wordt ondertussen veel taal gebruikt. We zingen liedjes en praten over wat de kinderen gedaan hebben.
10.00 – 10.15 uur	Kinderen worden verschoond of gaan naar de wc. Tijdens dit moment is er ruimte voor één op één aandacht voor het kind. Er wordt taal aangeboden die kinderen uitdagen in de ontwikkeling van hun zelfredzaamheid.
10.15 - 11.30 uur	Samen buiten spelen of gymmen in de speelzaal. Er wordt een activiteit aangeboden in kleine groepjes binnen het VVE-thema en er wordt gespeeld in de verschillende hoeken. De VVE kinderen krijgen extra aandacht tijdens het spelen, herhaling van gesprekjes of woorden.
11.30-13.00 uur	<i>Kinderen met een dagopvang contract sluiten bij de Rakkers aan om deel te nemen aan de activiteit “samen eten”. Hier wordt tijdens het eten veel aandacht besteed aan taalaanbod, het zingen van liedjes en benoemen van wat er allemaal gebeurt. Ook wordt er gestimuleerd op het omgaan met elkaar. Samen delen en elkaar helpen. Er vindt een overdracht plaats tussen pedagogisch professionals. Daarna volgen deze kinderen de dagindeling van de Rakkers.</i>
11.30-11.45 uur	Tijd om alles op te ruimen samen. Kinderen worden gestimuleerd en uitgedaagd om de spullen te sorteren en op de goede plek op te bergen. Er wordt ondertussen veel taal aangeboden en we zingen het “opruimlied” samen.
11.45-12.00 uur	Kinderen worden verschoond of gaan naar de wc. Tijdens dit moment is er ruimte voor één op één aandacht voor het kind. Er wordt taal aangeboden die kinderen uitdagen in de ontwikkeling van hun zelfredzaamheid.
12.00 - 12.30 uur	In de kring een verhaaltje, VVE-activiteit of herhalen van de woorden. We zingen het afscheidsliedje. De kinderen worden opgehaald door de ouders of verzorgers. Er is tijd voor een overdracht.

Dagindeling bso groepen:

7.00-7.30 uur	Kinderen met vervoegde opvang worden gebracht bij de Lanterfanter. Er wordt eten en drinken aangeboden.
7.30-8.15 uur	Kinderen met voorschoolse opvang worden door hun ouders/verzorgers gebracht naar de Lanterfanter. Op dinsdag en donderdag worden de kinderen door hun ouders/verzorgers gebracht naar de groep waar ze zijn ingedeeld bij de VSO (Lanterfanter of Binkies). Tijdens vakantieperiodes, feestdagen en studiedagen, worden kinderen die hier gebruik van maken, door hun ouders/verzorgers rechtstreeks gebracht naar de groep waar ze staan ingedeeld in het ouderportaal Konnect. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er in hoeken divers spelmateriaal aangeboden of spelen we een spelletje aan tafel. Op schooldagengaan kinderen met de pedagogisch professional vanaf 8.15 naar het schoolplein en is er een korte overdracht met de surveillance professionals. De kinderen van groep 1-2 worden door de pedagogisch professionals naar de eigen klas gebracht. Tijdens vakantiedagen gaan kinderen vrijspelen. Tussen 8.15-8.30 is bekend bij de kinderen naar welke pedagogisch professional ze kunnen gaan, wanneer zich in deze tijd nog iets voordoet dat niet met de surveillance besproken of geregeld kan worden.
	Tijdens vakantiedagen gaat het programma als volgt door:
8.15-9.30 uur	Er ruimte voor vrijspel tot 9.15 uur. In hoeken wordt divers spelmateriaal aangeboden of we spelen een spelletje aan tafel. Ook mag er groep overstijgend gespeeld worden. Kinderen dienen

	altijd met de pedagogisch professional van de groep af te stemmen wat ze doen en waar ze zijn. Om 9.15 wordt er samen opgeruimd.
9.30-10.00 uur	We eten samen fruit en drinken ranja/water. Tijdens dit moment nemen we het dagprogramma door met de kinderen. Er worden afspraken gemaakt over de invulling van de middag en een indeling/keuze gemaakt aan deelnemen activiteit, vrij spelen of buiten spelen tussen de kinderen en de pedagogisch professional van de groep. .
10.00-12.00 uur	We bieden groep overstijgend activiteiten aan passend binnen het thema. Het programma 'doen kids' is leidraad voor de activiteiten. Tijdens het fruitmoment hebben ze hun keuze kenbaar gemaakt en afspraken gemaakt met pedagogisch professional van de groep. Ze mogen vrijspelen in eigen groep of op een andere groep. De oudere kinderen (7+) mogen zelfstandig in een klein groepje op het speelplein spelen, mits ouders hiervoor toestemming hebben gegeven door het tekenen van de toestemmingsverklaring. Computeren en gamen behoren zeker ook tot de mogelijkheden, echter met duidelijke limieten en afspraken. Bij mooi weer passen we onze activiteiten aan en doen we deze buiten. In vakantieweken kunnen er grotere activiteiten zijn. Ook maken we dan regelmatig een uitstapje b.v naar het bos of een speeltuintje. De werkgroep vakantieplezier maakt hiervoor GOO breed een programma en de werkgroep op onze locatie past dit naar onze locatie aan en informeert ouders hierover via een bericht in ons ouderportaal Konnect.
12.00-13.00 uur	Tijdens de schoolvakantie lunchen we gezamenlijk in de eigen groep. Dit kan een broodmaaltijd zijn, maar regelmatig wordt er ook iets gekookt of gebakken zoals soep of een worstenbrood. Er worden afspraken gemaakt over de invulling van de middag en een indeling/keuze gemaakt aan deelnemen activiteit, vrij spelen of buiten spelen tussen de kinderen en de pedagogisch professional van de groep.
12.30-13.00 uur	Tijdens vakantiedagen worden tussen 12.30-13.00 uur kinderen die een halve dag komen, gebracht of gehaald.
13.00-15.00 uur	We bieden groep overstijgend activiteiten aan passend binnen het thema. Het programma 'doen kids' is leidraad voor de activiteiten. Tijdens het fruitmoment hebben ze hun keuze kenbaar gemaakt en afspraken gemaakt met pedagogisch professional van de groep. Ze mogen vrijspelen in eigen groep of op een andere groep. De oudere kinderen (7+) mogen zelfstandig in een klein groepje op het speelplein spelen, mits ouders hiervoor toestemming hebben gegeven door het tekenen van de toestemmingsverklaring. Computeren en gamen behoren zeker ook tot de mogelijkheden, echter met duidelijke limieten en afspraken. Bij mooi weer passen we onze activiteiten aan en doen we deze buiten. In vakantieweken kunnen er grotere activiteiten zijn. Ook maken we dan regelmatig een uitstapje b.v naar het bos of een speeltuintje. De werkgroep vakantieplezier maakt hiervoor GOO breed een programma en de werkgroep op onze locatie past dit naar onze locatie aan en informeert ouders hierover via een bericht in ons ouderportaal Konnect.
14.45 uur	<i>Tijdens de schoolweken komen de kinderen op dit moment uit de klas, de kleuters worden door een pedagogisch professional opgehaald en er is ruimte voor een overdracht tussen leerkracht en pedagogisch professional.</i>
15.00-15.30 uur	We eten gezamenlijk aan tafel fruit/groente en de kinderen krijgen ranja/water te drinken. Er worden afspraken gemaakt over de invulling van de middag en (opnieuw) een indeling/keuze gemaakt aan deelnemen activiteit, vrij spelen of buiten spelen tussen de kinderen en de pedagogisch professional van de groep.
15.30-16.30 uur	Wij bieden groep overstijgend activiteiten aan passend binnen het thema. Het programma 'doen kids' is leidraad voor de activiteiten. De B-good weken geven we gezamenlijk vorm met het gehele kindcentrum. Kinderen zijn vrij om te kiezen. Tijdens het fruitmoment hebben ze hun keuze kenbaar gemaakt en afspraken gemaakt met pedagogisch professional van de groep. Ze mogen vrijspelen in eigen groep of op een andere groep. De oudere kinderen (7+) mogen zelfstandig in een klein groepje op het speelplein spelen, mits ouders hiervoor toestemming hebben gegeven door het tekenen van de toestemmingsverklaring. Computeren en gamen behoren zeker ook tot

	<p>de mogelijkheden, echter met duidelijke limieten en afspraken. Bij mooi weer passen we onze activiteiten aan en doen we deze buiten.</p> <p>In vakantieperiodes kunnen dit grotere activiteiten zijn en starten we vaak eerder. Ook maken we dan regelmatig een uitstapje b.v naar het bos of een speeltuintje. De werkgroep vakantieplezier maakt hiervoor GOO breed een programma en de werkgroep op onze locatie past dit naar onze locatie aan en informeert ouders hierover via een bericht in ons ouderportaal Konnect.</p>
16.30-18.30	<p>Ouders/ verzorgers komen de kinderen ophalen. Er is ruimte en gelegenheid voor een korte overdracht. Ondertussen wordt er in hoeken divers spelmateriaal aangeboden of spelen we een spelletje aan tafel.</p> <p>Vanaf ongeveer 16.45 sluit de groep de Binkies en vanaf ongeveer 17.00 uur sluit de groep de Flierefluiter. De aanwezige kinderen gaan naar de Lanterfanter toe. Ouders halen vanaf dat moment hun kinderen bij de Lanterfanter op. Ook hier is ruimte en gelegenheid voor een korte overdracht.</p>

3.1.3 Een gezonde omgeving en voldoen aan basisbehoeftes

In een goed ingerichte ruimte kunnen kinderen zonder belemmering spelen, ontdekken en gezellig of rustig samen of alleen zijn. Voor onze professionals is het bovendien fijn om in een plezierige en efficiënte omgeving te werken. Zowel onze binnen- als buitenruimtes voldoen aan hoge veiligheidseisen. In alle ruimtes zijn de juiste hygiënische maatregelen getroffen. Wij werken GOO breed met dezelfde protocollen rondom hygiëne, veiligheid en gezondheid, professionals zijn hiervan op de hoogte en weten waar ze deze kunnen vinden op onze gezamenlijke portal. Aandacht voor de gezonde ontwikkeling van de kinderen uit zich onder meer in een goed binnenklimaat (zoals schone lucht en een goede temperatuurregeling) en toegankelijke en aantrekkelijke buitenspeelmogelijkheden.

Jonge kinderen zijn heel gevoelig voor de omgeving waarin ze verkeren. Ouders beoordelen een groep in eerste instantie ook op het uiterlijk van het gebouw en de sfeer in de groep. Ouders en kinderen willen zich welkom en thuis voelen. Mede daarom hangen we foto's en knutselwerkjes van de kinderen op. Hierbij rekening houdend met de AVG-regels en toestemming van ouders.

Bij een gezonde ontwikkeling hoort ook ruimte om te leren en spelen. Daarom wordt steeds een balans gezocht tussen de noodzakelijke veiligheid en de al even noodzakelijke uitdaging. Kinderen leren binnen en buiten om te gaan met risico's die ze aankunnen. Bij stichting GOO hebben we een algemeen veiligheids- en gezondheidsbeleid. Deze is terug te vinden op de website: www.stichtinggoo.nl. Daarbuiten hebben we bij kindcentrum De Bakelaar een locatieplan voor de kdv en de bso, dat inzichtelijk maakt hoe we op onze locatie werken. Deze plannen worden doorlopend geëvalueerd tijdens groeps- en team- overleggen. Één keer per jaar wordt het plan definitief gemaakt, voorgelegd aan het LOC voor advies. Deze zijn altijd op te vragen door ouders wanneer er behoefte is om deze in te zien. Het doel is om de kinderen en professionals een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden, waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Jaarlijks wordt deze omgeving gecontroleerd door de GGD.

3.2 Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Het is fijn voor kinderen om te ervaren dat ze zelf iets kunnen; daarmee groeit hun gevoel van persoonlijke competentie. Op allerlei gebieden bieden wij kinderen de mogelijkheid om dit te ontwikkelen. Wij geven ze het gevoel dat ze er mogen zijn en vertrouwen op hun eigen kracht. Kinderen leren nu eenmaal door vallen en opstaan en hebben een groot doorzettingsvermogen. Onze pedagogisch professionals bieden kinderen de ruimte om op onderzoek uit te gaan en bevorderen hun zelfstandigheid door ze aan te moedigen zelfstandig te eten, spelen, op te ruimen en zichzelf aan en uit te kleden. Zo worden kinderen zich bewust van hun eigen kunnen.

“Kijk, ik mag er zijn” (emotionele competenties)

Alle kinderen die binnenkomen, worden persoonlijk begroet door de pedagogisch professional. Ze worden welkom geheten en bij de naam genoemd. Bij het afscheid nemen wordt gezwaaid en vaak ook geknuffeld. Als kinderen iets te vertellen hebben, luisteren we naar ze en geven we complimentjes. Als we bepaald gedrag moeten corrigeren, geven we aan hoe het anders kan. We laten duidelijk merken dat het gedrag wordt afgekeurd en niet het kind zelf. We zeggen dus niet “je bent stout”, maar “het doet pijn als je iemand slaat, dus dat vinden we niet goed”.

“Kijk, ik kan het zelf” (motorisch-zintuiglijke competenties)

Kinderen zien ons dingen doen die ze graag zelf willen doen. Bijvoorbeeld de jas aan- en uittrekken en opruimen. Wij stimuleren dit. Ook betrekken we kinderen bij het uitvoeren van taken zoals het klaarmaken van de tafel, het wegbrengen van de was of naar een andere groep lopen om wat te vragen.

“Kijk, ik voel, denk en ontdek” (cognitieve competenties)

Cognitieve ontwikkeling heeft te maken met denken, leren, benoemen en herinneren. We zijn hier de hele dag mee bezig, onder meer op de volgende manieren:

- (Doe)liedjes zingen.
- Geheugenspelletjes.
- Puzzelen.
- Gesprekjes voeren.
- Boekjes lezen.
- Activiteiten rondom voor- en vroegschoolse educatie (VVE).

“Luister, ik kan het zelf zeggen” (taal- en communicatieve competenties)

Taalontwikkeling begint al bij de geboorte. In ons kindcentrum praten we daarom de hele dag met de kinderen. Met baby's tijdens het verschonen, in bed leggen, knuffelen en voeden. Ook bij de dreumesen en peuters vertellen we wat we doen. Liedjes worden ondersteund door gebaren, bij verhalen maken we gebruik van gebaren en mimiek, we voeren gesprekjes met kinderen over dingen die hen bezighouden. Als kinderen iets op een verkeerde manier zeggen, herhalen we wat het kind bedoelt op de juiste manier, zonder het kind te corrigeren. In de thema's wordt nauwkeurig gekeken naar het aanbod van de woorden die centraal staan. Deze worden dagelijks herhaald op verschillende manieren: tijdens activiteit, in één op één situaties of dagelijkse bezigheden zoals verschonen en eetmomenten. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van visuele ondersteuning zoals woordkaarten en afbeeldingen die op de groep hangen. Vanaf september 2023 zijn onze professionals geschoold in baby- en kindgebaren. De gebaren worden op de baby- en peutergroepen nu meegenomen in de thema's, ze zijn visueel terug te vinden aan de muren in de groepen. Ouders worden door middel van de nieuwsbrief meegenomen in de woorden die centraal staan bij het thema. Bij dagelijkse bezigheden worden gebaren toegevoegd aan de taal door de pedagogisch professionals op de groep. Het is bewezen dat visuele ondersteuning (gebaren/afbeelding) de ontwikkeling van taal bevordert.

“Ik kan dansen, zingen en iets maken” (expressieve en beeldende competenties)

Voor de creatieve ontwikkeling van kinderen is het belangrijk dat er volop mogelijkheden zijn voor ervaren en ontdekken. Ook vinden we van groot belang aan te leren dat sport en spel plezier bieden, en dat er geen voorwaarden of gewenst eindresultaat aan verbonden zijn. Het is per definitie goed wat een kind doet of

maakt. Expressieve en beeldende competenties ontwikkelen we door dans en beweging, zingen en muziek maken, tekenen en verven, verkleden en toneelspelen en door het bouwen met blokken.

3.3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties

In onze kindcentra zitten de kinderen altijd in een groep. Hierdoor krijgen ze extra kansen om zich op sociaal gebied te ontwikkelen. Pedagogisch professionals spelen hierbij een belangrijke rol en besteden dan ook veel aandacht aan het sociale aspect van de ontwikkeling.

“Kijk, we doen het samen” (sociale competenties)

Bij de sociale ontwikkeling van kinderen hoort dat ze zich leren verplaatsen in een ander en leren communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen.

Wij spreken de kinderen met hun naam aan om ze het gevoel te geven bij de groep te horen. Pedagogisch professionals leren kinderen rekening te houden met elkaars gevoelens door deze te benoemen. Ook leren ze de kinderen om hulp te geven en te vragen. Binnen De Bakelaar wordt gewerkt met de methode B-Good, na elke vakantie wordt er extra aandacht aan deze werkwijze besteed en zijn er op niveau voor alle kinderen in alle groepen activiteiten.

Samen spelen en imiteren

Samen spelen is erg belangrijk binnen ons kindcentrum. Door veel samen te spelen en elkaar te imiteren, leren kinderen namelijk rekening houden met elkaars behoeften en gevoelens. Ze leren delen, conflicten oplossen en zich verzoenen.

De kinderen krijgen kleine taakjes binnen de groep. Ze helpen om de tafel te dekken en af te ruimen. De oudere kinderen kunnen/mogen de jongste kinderen helpen met voor hen nog moeilijke taakjes, zoals samen het bordje naar het aanrecht brengen of samen de jas ophangen.

We respecteren spirituele of godsdienstige gevoelens van diverse geloofsovertuigingen. Door samen religieuze liedjes te zingen en samen religieuze feesten te vieren, laten wij kinderen kennismaken met verschillende gebruiken van andere culturen.

Belangstelling tonen en begeleiding bieden

We houden de persoonlijke en sociaal-emotionele ontwikkeling van een kind goed in de gaten. Daar passen we onze begeleiding op aan. Als kinderen ervaren dat ze er mogen zijn en dat het niet gaat om wat ze kunnen of hoe ze zich gedragen, dan zijn we op de goede weg. Belangstelling tonen hoort daar ook bij. We benoemen het als een kind naar de kapper is geweest en vragen wie in het weekend iets leuks heeft gedaan. We motiveren kinderen door te zeggen “dat kun je wel” en door het geven van complimenten als “dit heb je goed gedaan”. We benoemen ook de emoties van kinderen, al dan niet in het bijzijn van andere kinderen: “Ik zie dat je boos bent, klopt dat?”

We begeleiden conflicten totdat we er nagenoeg zeker van zijn dat de kinderen vaardigheden bezitten om ze zelf op te lossen. Dan houden wij toezicht en grijpen indien nodig in.

We leren kinderen om voor zichzelf op te komen. Een kind dat erg temperamentvol, snel, slim of vlot is, heeft niet meer rechten dan een ander kind. We zijn allemaal gelijk.

Interactie baby's

Als baby's verdrietig zijn, laten we ze niet te lang huilen. We lachen en praten veel tegen baby's, zo krijgen we verschillende manieren van interactie. Om het taalgevoel te ontwikkelen, gebruiken we veel verschillende woorden. Vaak zijn we een-op-een met de baby's bezig: tijdens het verschonen op de commode, bij het geven van de fles of wanneer ze op schoot zitten bijvoorbeeld. Pedagogisch professionals van de jongste groep hebben een cursus babyspecialist gevolgd om hier nog meer handvatten voor te krijgen.

Interactie dreumesen

We geven kinderen de ruimte om zelf te ontdekken. Natuurlijk houden we hierbij rekening met de leeftijd en het niveau van het kind. Op de dreumes-leeftijd spelen kinderen nog niet echt mét elkaar, maar naast elkaar. Zo kan het voorkomen dat een kind met speelgoed speelt dat door een ander kind wordt afgepakt. In zo'n situatie leren wij de kinderen dit zelf op te lossen.

Lukt dat niet, dan ondersteunen we ze hierbij. We geven het kind korte en duidelijke boodschappen: "ik wil dat je stopt met...", "wie was daarmee aan het spelen?", "had jij die auto?".

Interactie peuters

Peuters leren samen spelen, rekening houden met elkaar, op hun beurt wachten, gehoorzamen en respect voor anderen hebben. Als kinderen een ander kind pijn doen, zetten we ze even apart en leggen we uit waarom we dat doen. Vervolgens moeten ze sorry zeggen voordat ze weer mogen gaan spelen. Samen spelen is belangrijk; tot een compromis komen en uitvogelen hoe een spel gaat, ondervinden de peuters zelf.

Natuurlijk met ondersteuning van de professionals, als dat nodig is.

Aan tafel letten we op de tafelmanieren: we vinden het belangrijk dat kinderen netjes leren eten, op elkaar wachten en naar elkaar luisteren.

Interactie bso kinderen

We stimuleren vriendschappen, maar zien er ook op toe dat kinderen bij activiteiten niet steeds met dezelfde kinderen omgaan. Gericht op de sociale competentie vinden we namelijk dat er oog moet zijn voor verschillende omgangsvormen. Vanzelfsprekend zijn we altijd alert op pesterijen. Als er ruzie is, lossen we dit op een positieve en rustige manier op, zodat geen partij zich sterk of juist gekwetst voelt. We leren kinderen compromissen te sluiten.

3.4 Waarden en normen; onze cultuur

Kinderen willen er graag bij horen. Ze zijn ontvankelijk voor regels en gezamenlijke rituelen en leren gehoorzamen. Hierdoor gaan ze minder impulsief reageren. Een van de bijbehorende competenties is het uiten van emoties op een acceptabele wijze (dus geen driftbui, maar rustig vertellen waarom je het ergens niet mee eens bent). Andere vaardigheden zijn: beseffen dat het eigen gedrag iets teweegbrengt bij anderen en voor jezelf opkomen. Ook hieraan wordt binnen de methode B-Good voor alle leeftijden op hun eigen niveau aandacht besteedt.

***"Kijk, ik mag er zijn en ik hoor erbij"* (morele competenties)**

We stimuleren kinderen rekening te houden met elkaar, te luisteren naar elkaar, ieders mening te respecteren en het te benoemen als iemand gekwetst wordt. We benoemen vooral positief gedrag en geven hier complimentjes over. Ook dit krijgt aandacht in de methode B-Good middels de wonderwoorden.

Bij ongewenst gedrag maken we een bewuste keuze dit te negeren, een alternatieve oplossing te zoeken of het gedrag te corrigeren. Onze keuze is altijd gericht op het helpen van het kind in zijn of haar ontwikkeling.

Corrigeren gebeurt alleen op een manier die binnen de belevingswereld van een kind past en heeft het meeste effect als er weinig tijd verstreken is tussen gedrag en correctief handelen. Door positief gedrag te benoemen en complimentjes te geven, leren wij kinderen dit gedrag te herhalen.

3.5 Samenwerken met ouders

Wij kunnen ons werk alleen goed doen als het contact en de samenwerking met ouders goed is. We hebben daarom verschillende contactmomenten.

Dagopvang en peuterwerk

Het eerste contact tussen de pedagogisch professional en de ouders van de kinderen is tijdens een intakegesprek en aansluitend de wemomenten. Wij krijgen tijdens deze wemperiode zicht op de gevoelens, ervaringen en wensen van de ouders. Andersom krijgen ouders zicht op de manier waarop wij met de kinderen werken.

Na drie maanden is er een mogelijkheid voor een evaluatiegesprek. Hoe gaat het met het kind op de opvang? Hoe zijn de ervaringen van ouders? Voldoen we aan hun verwachtingen? Tijdens dit gesprek is er uiteraard ruimte voor vragen en opmerkingen.

Wij vertellen ook over onze eerste ervaringen met het kind. Voor ouders is het belangrijk te weten en te volgen hoe het met hun kind gaat. Bij het ophalen van de kinderen is dan ook altijd ruimte voor een praatje; om te vragen hoe het is gegaan of om andere zaken aan te kaarten. Ook maken we gebruik van het ouderportaal Konnect, hier kunnen ouders en pedagogisch professionals bijzonderheden naar elkaar sturen via een bericht naar ouder(s) en naar de groep waar het kind opgevangen wordt. In onze communicatie is altijd sprake van tweerichtingsverkeer. Wij weten soms niet wat er met een kind aan de hand is of wat we het beste kunnen doen in een bepaalde situatie. We vragen dan advies aan de ouders: hoe pakken zij het thuis aan en hoe gedraagt het kind zich bij hen? Het komt ook voor dat ouders ons om advies vragen. We zetten ons dan altijd in om gezamenlijk naar oplossingen te zoeken op basis van ervaringen van zowel ouders als onze professionals. Ouders kunnen bij zorgen of vragen altijd een oudergesprek aanvragen. Ook onze pedagogisch professionals kunnen zo'n gesprek aanvragen als daar behoefte aan is.

De verjaardag van elk kind wordt gevierd. Jaarlijks proberen we een ouderavond te organiseren. Deze kan gaan over verschillende onderwerpen, zoals VVE, voeding of het pedagogisch beleid. De onderwerpen worden gekozen in overleg met de lokale oudercommissie (LOC). Ouders van kinderen met een VE-indicatie worden specifiek ondersteund, zie paragraaf 5.4.

In en/of buiten de groep hangt een whiteboard. Hierop staan allerlei mededelingen zoals welke pedagogisch professionals aanwezig zijn en wat de kinderen gedurende de dag gedaan hebben.

Bso

Één keer per jaar observeren we het welbevinden van het kind. In paragraaf 4.3 vindt u meer informatie hierover. Bij de breng- en haalmomenten proberen we tijd te maken voor een persoonlijk praatje of overdracht. Ook maken we gebruik van het ouderportaal Konnect, hier kunnen ouders en pedagogisch professionals bijzonderheden naar elkaar sturen via een bericht naar ouder(s) en naar de groep waar het kind opgevangen wordt. In onze communicatie is altijd sprake van tweerichtingsverkeer. Wij weten soms niet wat er met een kind aan de hand is of wat we het beste kunnen doen in een bepaalde situatie. We vragen dan advies aan de ouders: hoe pakken zij het thuis aan en hoe gedraagt het kind zich bij hen? Het komt ook voor dat ouders ons om advies vragen. We zetten ons dan altijd in om gezamenlijk naar oplossingen te zoeken op basis van ervaringen van zowel ouders als onze professionals. Ouders kunnen bij zorgen of vragen altijd een oudergesprek aanvragen. Ook onze pedagogisch professionals kunnen zo'n gesprek aanvragen als daar behoefte aan is.

Ouderportaal Konnect

Alle ouders kunnen zich aanmelden voor informatie over de groep waar hun kind verblijft en het kindcentrum via een persoonlijke inlog in ons ouderportaal Konnect. Hierop ontvangen zij regelmatig informatie en foto's. Zij ontvangen éénmaal in de twee weken de nieuwsbrief van De Bakelaar (het Bakelaarnieuws). In sommige situaties krijgen ouders ook informatie via Stichting GOO als het overkoepelende informatie betreft. Ook kunnen ouders zien in welke groep hun kind geplaatst is, digitaal toestemmingen geven, verschillende beleidstukken en protocollen vinden en bijzonderheden van hun kind zien en aanpassen, zodat een pedagogisch professional altijd op de hoogte is van de situatie van dat moment.

Oudercommissie

Binnen kindcentrum De Bakelaar is er een lokale oudercommissie (LOC). Van alle LOC's binnen GOO is er één ouder die afgevaardigde is in de Centrale oudercommissie (COC). De COC heeft een aantal keer per jaar overleg met de bestuurder van Stichting GOO.

De oudercommissie heeft als doel de belangen van de kinderen en ouders van de locatie waar de oudercommissie aan verbonden is, zo goed mogelijk de belangen van de ouders te behartigen en te vertegenwoordigen en advies uit te brengen richting het kindcentrum ten aanzien van beleid en kwaliteit.

KC-raad

Alle overleggen van ons LOC en MR staan gezamenlijk gepland, zodat er toegegroeid wordt naar één kindcentrumraad (KC-raad).

Er staan een aantal centraal, jaarlijks terugkomende onderwerpen op de agenda, zoals de tarieven voor het volgend jaar, de binnengekomen GGD-rapporten, het pedagogisch beleidsplan, de locatieplannen V&G kdv en bso, vakantierooster, verdeling groepen, begroting enz.

4. PEDAGOGISCHE KWALITEIT

4.1 Pedagogische ontwikkeling en reflectie

Het werken aan pedagogische kwaliteit is een continu proces; planmatigheid en structuur zijn middelen om dit proces te waarborgen. Planmatig werken uit zich in structurele interactie-, overleg- en evaluatiesituaties van waaruit we onze pedagogische doelen (bij)stellen.

4.2 Pedagogische kwaliteit en professionalisering

Bij GOO werken enthousiaste, betrokken en goed opgeleide professionals. We kunnen onze pedagogische doelen alleen realiseren door professioneel handelen van onze professionals. Het werken aan pedagogische kwaliteit hangt samen met de verdere professionele ontwikkeling van onze professionals. Het is onze verantwoordelijkheid om professionals mogelijkheden te bieden om zich te blijven ontwikkelen in hun vakgebied. De beleidsmedewerker voor onze locatie is Mandy van Grunsven en de pedagogisch coaches zijn Judith van Dalen en Janneke Donkers.

Berekening en verdeling onze locatie

Voor de berekening van de inzet van pedagogisch beleidsmedewerker is het aantal LRK-nummers leidend. Per LRK-nummer moet 10 uur aan pedagogisch beleidsmedewerker worden ingezet. Voor de berekening van de inzet van VE-beleidsmedewerker wordt het aantal doelgroepkinderen als uitgangspunt genomen. Jaarlijks wordt de inzet van pedagogisch/VE beleidsmedewerker op zowel GOO-niveau als op locatieniveau berekend en vastgelegd. De berekening wordt jaarlijks toegevoegd aan het locatieplan.

Totaal aantal FTE	109,5	
Wettelijke aantal uren pedagogische coaches	1095	23,3 uren per week (o.b.v. 47 weken)
Aantal doelgroepkinderen VE	78	
Wettelijk aantal uren VE beleidsmedewerker/coach	780	
Uren VE pedagogische coach (a.d.h.v. verdeelsleutel 80%)	624	13,3 uren per week (o.b.v. 47 weken)
Wettelijk aantal uren pedagogisch coach/VE coach	1719	36,6 uren per week (o.b.v. 47 weken)
Daadwerkelijk aantal uren pedagogisch coach GOO	2146	45,7 uren per week (o.b.v. 47 weken)
Restant aantal uren	427	9,1 uren per week (op basis van 47 weken)

4.3 Observeren

Het welbevinden van kinderen is een voorwaarde voor groei en ontwikkeling. Wij vinden het belangrijk om hier op vaste momenten op te focussen. Naast de dagelijkse aandacht die we voor de kinderen hebben, observeren de pedagogisch professionals de kinderen met het oog op ontwikkeling, veiligheid en welbevinden. Er wordt gestreefd dat er dagelijks geïnformeerd wordt over de belevenissen van het kind op die dag. Bijzonderheden worden mondeling of via een bericht in het ouderportaal Konnect op de hoogte gebracht.

Dagopvang/Peuterwerk

Eens per jaar wordt via ons observatieprogramma van KJK!, de ontwikkeling van het jonge kind (0-4 jaar) per ontwikkelingsgebied in beeld gebracht. Tijdens het jaarlijkse oudergesprek tussen ouder(s) en de mentor wordt dit verslag als leidraad genomen bij het bespreken van het welbevinden van het kind bij de opvang. Bij VE-kinderen wordt dit twee keer per jaar gedaan en worden gesprekken waar nodig nog extra (in overleg) ingezet.

Bso

Voor de kinderen van de bso wordt jaarlijks het welbevinden formulier ingevuld door de mentor. Ook wordt het kind betrokken hierbij en komt de mening van het kind terug in het welbevindenformulier. Deze wordt toegevoegd aan het tweede rapport dat het kind ontvangt op school. Er is naar behoefte (in onderling overleg) mogelijkheid voor gesprek met de mentor van het kind, de ouder(s) en het kind.

4.4 Vierogenprincipe

Het vierogenprincipe is een essentiële drempel tegen mishandeling en seksueel misbruik van kinderen. Dit betekent dat in een kinderdagverblijf met 0- tot 4-jarigen altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren. Dat betekent niet dat er altijd twee mensen op de groep moeten zijn.

Vertrekpunten zijn:

- De uitvoering van het vierogenprincipe is pedagogisch verantwoord.
- De wijze waarop invulling aan het vierogenprincipe wordt gegeven, is opgenomen in het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Dit beleid is in te zien op onze website en locatie.
- Ouders en oudercommissies worden jaarlijks geïnformeerd over de invulling van het vierogenprincipe op hun locatie, bijvoorbeeld via de website.

Een open en eerlijke aanspreekcultuur binnen onze locaties is voor ons het allerbelangrijkste. Pas dan durven professionals elkaar aan te spreken op houding en gedrag. Als een medewerker dat - om wat voor reden dan ook - niet durft of wil, staan de deuren van de eigen teamleider/ clusterdirecteur en van de vertrouwenspersonen van GOO altijd open. Ouders kunnen met hun zorgen en vragen terecht bij de teamleider.

GOO Kinderopvang hanteert de volgende maatregelen om het vierogenprincipe verantwoord uit te voeren:

1. Een open aanspreekcultuur

Alle professionals krijgen training in het geven van feedback, waardoor een open aanspreekcultuur ontstaat. We oefenen dit ook regelmatig. Bij functioneringsgesprekken komt het geven en ontvangen van feedback als vast punt aan de orde.

In het pedagogisch werkplan staat hoe we omgaan met de kinderen. Als collega's zich daar niet aan houden, spreken we hen daarop aan. Tijdens het groepsoverleg geven pedagogisch professionals feedback aan elkaar. Feedback gaat over dingen die goed gaan, maar ook over dingen die minder goed gaan. Dit maakt dat we kritisch blijven naar elkaar.

2. De omgangsnormen zijn vastgelegd in een gedrags- en beroepscode

De gedrags- en beroepscode is beschikbaar voor professionals.

3. Vier ogen, vier oren en transparantie

- Wij werken volgens de beroepskracht-kindratio, waardoor meestal meerdere pedagogisch professionals op een groep aanwezig zijn.
- De pedagogisch professionals lopen regelmatig elkaars groepsruimtes binnen zonder kloppen.
- De adjunct directeur opvang en de Kindcentrum directeur komen regelmatig binnen in de groepsruimtes.
- De deuren van de groepsruimtes staan regelmatig open.
- Op opvanglocaties in scholen is de afspraak dat leerkrachten onregelmatig op de groep komen wanneer de pedagogisch professional alleen werkt.
- Verschillende locaties werken met het open-deurenbeleid. Dit betekent dat activiteiten plaatsvinden in een andere ruimte met andere kinderen, waarbij naast de vaste pedagogisch professional ook andere pedagogisch professionals betrokken zijn. Dit verhoogt de sociale controle en maakt dat kinderen activiteiten van verschillende ontwikkelingsgebieden krijgen aangeboden.
- Alle deuren van de groepen zijn voorzien van een raam/opening.
- Alle deuren naar de slaapkamers zijn voorzien van kijkgaten en/of ramen.
- In de slaapkamers staan de babyfoons altijd aan. Daarnaast wordt iedere 15 minuten op de slaapkamer gecontroleerd of de kinderen in orde zijn.
- Waar mogelijk hebben groepsruimtes en verschoonruimtes een doorzichtige afscheiding of blijft de deur open.
- Groepen worden samengevoegd als de beroepskracht-kindratio dat toelaat.
- In vakantietijd, als minder kinderen op de groep zijn, kan het voorkomen dat één pedagogisch professional op de groep staat. In dat geval wordt 1 groep gesloten en zitten alle leeftijden samen op 1 groep.
- Stagiaires worden over de groepen en de dagen verdeeld.
- Op momenten waarop ouders kinderen brengen en halen, kan een pedagogisch professional alleen op de groep staan. Ouders lopen in deze tijd de groep in en uit.
- De pedagogisch professionals die de hele dag werken hebben 's middags beurtelings een pauze van maximaal drie kwartier.

4. Strikte werving en selectie

- GOO hanteert een strenge werving-en-selectieprocedure. Sollicitanten, voor welke functie dan ook, worden door meerdere professionals gesproken.
- Van sollicitanten vragen wij referenties op bij de vorige werkgevers.
- Van alle professionals van GOO, ongeacht de functie, hebben wij een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Zo ook van alle stagiaires die minimaal drie maanden stagelopen.
- Nieuwe professionals kunnen pas starten met werken wanneer de afdeling P&O een originele VOG heeft ontvangen en geregistreerd staan in het personenregister van de kinderopvang.
- Bij een maatschappelijke stage draait een stagiaire maximaal 30 uur mee. Bij een snuffelstage is dit maximaal een of twee weken. Hun leeftijd ligt tussen de 15 en 17 jaar en zij hoeven geen VOG te overleggen.

5. Deskundig en vast personeel

- We werken volgens de verplichte meldcode kindermishandeling.
- De meldcode kindermishandeling komt jaarlijks terug in onze kwaliteitscyclus. Dit kan zijn tijdens een team- of groepsoverleg, maar ook in de vorm van een workshop of spel.
- Enkele professionals hebben trainingen gevolgd in het signaleren van en praten over kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag.
- Alle professionals op de peutergroepen beschikken over een VVE kwalificatie of in opleiding.
- De professionals van de babygroep zijn geschoold babyspecialist of in opleiding.
- GOO heeft vaste professionals op vaste groepen.
- GOO heeft een eigen invalpool.

6. Kwaliteitszorg

- Het beleidsplan is voor alle ouders in te zien op onze locatie.

- Elke zes weken heeft de adjunct directeur opvang of Kindcentrum directeur groeps- en/ of teamoverleggen en/of studiebijeenkomsten op de locaties. Op de agenda staan vaste onderwerpen.
- Ieder jaar wordt het beleidsplan geëvalueerd met de lokale oudercommissie.
- Elke vier jaar wordt een GOO-audit op het kindcentrum uitgevoerd.

5. RANDVOORWAARDEN

5.1 Groepsindeling en ruimtes

Op kindcentrum De Bakelaar werken we met vaste groepen.

Dit betekent dat kinderen geplaatst worden in een stamgroep/basisgroep, waarin kinderen van diverse leeftijden met elkaar spelen en van elkaar leren. Deze stamgroep/basisgroep wordt gezien als een soort huis waarin alles aanwezig is om kinderen te verzorgen, te laten spelen, slapen en eten.

Afhankelijk van de grootte van de beschikbare ruimte, bepalen we het maximaal aantal kinderen per groep.

Indeling ruimtes/groepen

De ruimtes zijn sfeervol ingericht. Wij proberen ervoor te zorgen dat de jonge kinderen weinig prikkels krijgen. De buitenruimte nodigt kinderen uit tot verschillende activiteiten.

Zowel de binnen- als de buitenruimten voldoen aan hoge veiligheidseisen, wij zoeken de balans tussen de noodzakelijke veiligheid en de noodzakelijke uitdaging voor kinderen.

Concreet betekent het voor onze pedagogisch professionals dat zij enerzijds de groep zo inrichten met materialen en hoeken dat de kinderen zelfstandig kunnen kiezen, spelen en zich ontwikkelen en anderzijds activiteiten aanbieden zodat bepaalde ontwikkelingsgebieden gericht aan bod komen.

Dagopvang

We proberen op onze groepen altijd een huishoek, bouwhoek en leeshoek in te richten. Daarnaast is er regelmatig een themahoek aanwezig, waarin de kinderen rollenspellen kunnen spelen aan de hand van het thema of ontdekkend kunnen spelen aan de hand van het thema. In de hoeken staat materiaal dat de kinderen zelf kunnen pakken. Regelmatig wordt dit gewisseld bv een periode de duplo en dan weer een periode de nopper of blokken. De huishoek is een huis, maar kan ook een restaurant, een winkel of doktersruimte zijn. In een dichte kast staat ook materiaal dat alleen samen met de pedagogisch professional gebruikt mag worden. In de jongste groep de Ukkies is voor de jongste kinderen een deel van de groep afgeschermd. Hier ligt speelgoed dat speciaal voor deze leeftijdsgroep bestemd is. De baby's kunnen hier veilig op de grond spelen en hebben de ruimte om te rollen, kruipen en te gaan staan. Er is veel zacht materiaal en veel speelgoed dat geluid maakt. Ook hangt er een spiegel waar de kinderen zichzelf in kunnen zien.

Buiten slapen

Bij de dagopvang groepen de Ukkies en de Rakkers, zijn er voldoende slaapplekken in een aparte ruimte, waar de kinderen 'veilig' kunnen slapen als dit nodig is. Op beide groepen is er ook de mogelijkheid om buiten te slapen.

Waarom buiten slapen?

Buiten slapen is gezond! In het daglicht maakt een kind meer vitamine D aan, wat goed is voor de weerstand en bijdraagt aan de ontwikkeling van de botten en tandjes. Daarnaast is de buitenlucht goed voor de luchtwegen. Als een kind last heeft van allergieën of luchtweginfecties, dan kan frisse lucht hem veel goed doen. De lucht buiten is vaak beter dan de lucht binnen.

Bovendien slapen veel kinderen langer en dieper wanneer zij buiten liggen, onder andere dankzij de rustgevend geluiden van de vogels, wind of regen. Ouders hebben de mogelijkheid om aan te geven bij de pedagogisch professional dat ze graag hun kind buiten laten slapen. Bij de intake wordt het protocol veilig slapen besproken. Hierin staat beschreven aan welke eisen en afspraken wij ons houden om een zo veilig mogelijke slaapomgeving voor het kind te bieden. In dit protocol is ook het buiten slapen beschreven. Ouders dienen na het lezen van het protocol, via het document 'toestemming veilig slapen', schriftelijk toestemming te geven, dat hun kind buiten mag slapen.

Bso

De bso wordt nadrukkelijk gezien als vrije tijd en voorziet in een invulling van de vrije tijd van kinderen.

Kinderen zijn dan ook niet verplicht om aan de activiteiten mee te doen. De ruimtes zijn ook ingericht in verschillende groepen en er wordt geregeld gewisseld in het aanbod in de kasten. Ook mogen alle groepen gebruik maken van de omliggende ruimtes, de gangen, de speelzaal en buiten. De activiteiten vinden niet altijd

in de basisgroep plaats. Tijdens het begin van de bso is er ruimte om te bespreken welke activiteiten er worden aangeboden, waar de kinderen aan willen deelnemen of waar ze vrij willen spelen. Dit is altijd in overleg tussen de eigen pedagogisch professional van de groep en het kind.

5.2 Samenstelling team

Elke opvanggroep wordt begeleid door een vast team van pedagogisch professionals. Dit team is verticaal van samenstelling, wat betekent dat we zorgen voor diversiteit op het gebied van leeftijd, eerdere werkervaring, kwaliteiten en persoonlijke interesses. Op alle locaties worden pedagogisch professionals ondersteund door stagiaires en anders gekwalificeerde beroepskrachten. Vaak is er ook een conciërge aanwezig.

Flexibele schil

In 2023 zijn we gestart met de pilot “flexibele schil” binnen het cluster, voor De Bakelaar en de andere drie locaties Kindcentrum Kleinerf, Kindcentrum De Kastanjelaar en Kindcentrum De Klimboom, zijn professionals aangenomen die vakantie en ziekte opvangen. Met de flexibele schil willen we meer herkenning en veiligheid bij de kinderen creëren, ook op dagen dat inval nodig is door vakantie van een medewerker of ziekte. Door het inzetten van de invalmedewerker die gekoppeld is aan onze vier locaties, zijn het steeds dezelfde personen die invallen. Uiteindelijk worden deze pedagogisch professionals steeds meer vertrouwd. Wat de veilige omgeving voor de kinderen ten goede komt.

5.3 Pedagogische randvoorwaarden opvang 0- tot 4-jarigen

Iedere situatie is voor jonge kinderen een leermoment. Of ze nu verzorgd worden, zelf iets doen, anderen helpen of gewoon lekker spelen: ze leren continu. De pedagogisch professionals stimuleren het leren en ontwikkelen van jonge kinderen. Dit doen ze onder meer door ervoor te zorgen dat:

- de inrichting en indeling van de ruimte uitnodigen om kansen te creëren en te grijpen;
- groepsprocessen en dagprogramma geobserveerd en bijgesteld worden;
- er wordt aangesloten bij het spontane leren van kinderen, onder meer door mee te spelen, te kijken, te luisteren en kinderen te stimuleren om samen plezier te maken en elkaar te imiteren;
- er tijdens verzorgingsmomenten en vrij spel kansen gegrepen worden om kinderen een stapje verder te brengen;
- er kansen gecreëerd worden door het gericht aanbieden van speelgoed of activiteiten;
- er op een stimulerende manier met kinderen gecommuniceerd wordt; de pedagogisch professionals spelen mee, volgen de kinderen met belangstelling, stellen vragen en helpen ze om plannen te realiseren;
- hun houding respectvol is naar elk kind. Ieder kind wordt op zijn of haar manier uitgedaagd. Dit is niet altijd gemakkelijk, maar in overleg met collega's of ouders zijn er vele manieren te bedenken.

5.4 Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Het vroegtijdig signaleren van mogelijke achterstanden bij kinderen is belangrijk; het kan voorkómen dat de (dreigende) achterstand steeds groter wordt. Het liefdevol verzorgen van en spelen met de kinderen is de basis van onze kindcentra. Toch zijn verrijking en verdieping in het spel noodzakelijk om daadwerkelijk de ontwikkelingskansen te vergroten.

We maken binnen GOO gebruik van een voorschools educatief programma, namelijk 'Uk en Puk'. Op een speelse manier komen allerlei thema's aan bod die dicht bij de belevingswereld van de kinderen liggen en de verschillende ontwikkelingsgebieden van kinderen stimuleren en uitdagen. Denk aan ziek zijn, voor de eerste keer naar groep 1 gaan en familie. Deze manier van werken is geïntegreerd in ons dagritme en verzekert de kinderen van een breed aanbod. Het aanbod voorschoolse educatie (VE) is zodanig ingericht dat een kind vanaf de dag dat het tweeënhalfjaar oud wordt in anderhalf jaar tenminste 960 uur voorschoolse educatie kan ontvangen. Bij ons is het aanbod bij de Hummels en Rakkers vanaf ongeveer 2 jaar. De VE-activiteiten zijn gericht op het stimuleren van de ontwikkelingsdomeinen taal, rekenen, motoriek, cognitief en sociaal-

emotionele ontwikkeling. Kinderen met een VE-indicatie komen vier ochtenden (peuteropvang contract met 4 uur per dagdeel) of 2 dagen met aanbod van 6 uur en 1 dagdeel met een aanbod van 4 uur (dagopvang contract) vanaf 2/2,5 jaar op één van de peutergroepen (Rakkers/Hummels). De dagopvanggroep de Rakkers is 52 weken per jaar geopend op vijf dagen met een maximaal aanbod van voorschoolse educatie van 6 uur per dag, verdeeld over de ochtend 4 uur en de middag 2 uur. De Rakkers heeft alleen op woensdag en vrijdag de mogelijkheid voor het afnemen van een halve dag en is in de ochtend ook afname van een halve dag peuteropvang (peuteropvang contract) mogelijk. De Hummels is alleen in de schoolweken geopend. In de vakantie worden de kinderen met een kinderdagopvang contract van 52 weken bij de Rakkers opgevangen.

Urenverantwoording VVE

	maandag	Dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
Dagopvang	08.30-12.30u/ 14.30-16.30u	08.30-12.30u/ 14.30-16.30u	08.30-12.30u/ 14.30-16.30u	08.30-12.30u/ 14.30-16.30u	08.30-12.30u/ 14.30-16.30u
Peutergroep	08.20-12.20u	08.20-12.20u	08.20-12.20u	08.20-12.20u	08.20-12.20u

Uk en Puk

Op de peuteropvang groepen werken wij met Uk en Puk (2.0)/Puk en Ko, een VVE-activiteitenprogramma voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Het programma bestaat uit verschillende thema's. Een aantal voorbeelden zijn:

- Welkom in onze groep!
- Puk in het verkeer
- Samen feestvieren
- Groeien en bloeien
- Kijk mij eens!
- Kom bij mij thuis
- Smakelijk eten
- Puk helpt op de boerderij
- We gaan op avontuur
- Fit met Puk

Elk thema heeft activiteiten die zijn gericht op alle ontwikkelingsgebieden.

Binnen kindcentrum De Bakelaar hebben wij Uk & Puk/Puk en Ko vanaf 2010 geïntroduceerd. Alle pedagogisch professionals hebben een VE-training gevolgd of zijn hiermee bezig.

Elke 6-7 weken is er binnen kindcentrum De Bakelaar een nieuw thema. Wij proberen zoveel mogelijk de Uk & Puk thema's aan te laten sluiten bij de reguliere thema's zoals b.v. Kerst. Ook zoeken wij hierin de doorgaande lijn met het onderwijs, door een jaarplanning te maken waarin zoveel mogelijk gezamenlijke thema's gepland worden. Iedere dag vinden er in de groep VVE activiteiten plaats. Bij deze activiteiten wordt er gezorgd dat verschillende kinderen, doelgroepen en ontwikkelingsgebieden aan bod komen. Elk thema staat een boek met daaruit een aantal woorden centraal. Deze woorden komen regelmatig in allerlei activiteiten terug zoals tijdens gesprekjes in de kring, aan de hand van voorwerpen, in rollenspel, en bv memory met de woordkaartjes.

Elke dag gaan de kinderen naar buiten waar ze volop kunnen bewegen. Ook worden er regelmatig beweegactiviteiten aangeboden in de speelzaal. Kinderen kunnen hier hun grove motoriek met veel plezier oefenen. Ze kunnen laten zien wat ze allemaal al kunnen, waardoor hun zelfvertrouwen groeit. Dagelijks is er ook aandacht voor de sociaal emotionele ontwikkeling van de kinderen. Door in kleine groepjes te spelen leren kinderen samen spelen/rekening houden met elkaar. Zij leren om speelgoed te delen, op hun beurt wachten, maar ook voor zichzelf op te komen. Hierbij krijgen zij waar nodig ondersteuning van de pedagogisch professionals. Aan tafel worden de knutselactiviteiten en spelletjes gedaan. Ook wordt hier met het fijnere materiaal, zoals insteek mozaïek, kralen en puzzels gespeeld. Hiermee wordt de fijne motoriek van de kinderen gestimuleerd.

Niet alleen tijdens de gerichte activiteiten wordt de ontwikkeling gestimuleerd. Ook tijdens de vrije spelmomenten en tijdens tafelmomenten worden kinderen uitgelokt. Bv bij het drinken: hoeveel kinderen zitten eraan tafel? Hoeveel bekertjes hebben we dan nodig? Welke kleur hebben de bekertjes? Of bij het spelen in de huishoek: wat hebben we nodig om een taart te bakken? Hoe maken we hem warm? Gedurende de dag wordt er heel veel taal gebruikt en uitgelokt bij de kinderen. Bij de jongste kinderen wordt dit ook gedaan bij de

verzorgingsmomenten. De pedagogisch professional benoemt wat ze allemaal doet zoals, "we gaan een schone luijer aan doen", "nu nog je sokken aan" enz.

Puk komt op vaste momenten van de dag meedoen met de kinderen. Aan het begin van elke dag zingen de kinderen samen met Puk het goedemorgen lied. In de kring zit hij erbij en vertelt hij thema gebonden wat hij in zijn koffer of tas heeft. Ook fruit eten of boekje lezen doen ze geregeld samen met Puk.

Ouders worden betrokken bij het thema door ouderbrieven van Uk en Puk. In deze brieven staat wat het thema inhoudt, welke ontwikkelingsgebieden gestimuleerd worden en op welke manier ouders thuis kunnen aansluiten bij het thema. Ook worden ouders regelmatig betrokken bij activiteiten zoals opening en afsluiten van het project "voorlezen is leuk", nationale voorleesdagen enz. Ook vinden er individuele gesprekken plaats tussen ouders en pedagogisch professionals om te horen of het lukt met de activiteiten thuis. Daarnaast is er structureel contact met IB van De Bakelaar en waar nodig wordt de ondersteuningsroute doorlopen voor extra ondersteuning. Dit is altijd in overleg en met toestemming van ouders.

Bij kindcentrum De Bakelaar werken we met een werkgroep jonge kind. Een aantal keer per jaar vindt er overleg plaats waarbij een aantal pedagogisch professionals en leerkrachten van de onderbouw gezamenlijk werken naar een doorgaande lijn bij het maken van thema's en het gebruik van KIJK!. Hierbij is het van belang om KIJK! en VVE niet als twee losse systemen te zien, maar dit met elkaar te verweven. Dit betekent dat bij het maken van een themaplanning uitgegaan wordt van de tussendoelen van KIJK! en dat door de registraties van KIJK! zichtbaar wordt waar de aandachtspunten liggen.

Waar mogelijk gaan de peuters (soms samen met een pedagogisch professional) naar een kleutergroep om samen activiteiten te doen bijvoorbeeld tijdens een spellenochtend. Op deze manier wordt de overgang van peuter naar kleutergroep voor een kind vaak makkelijker. Het kind kent de ruimte, een aantal kinderen en vaak ook al de leerkracht. Er is nauw contact over het kind tussen pedagogisch professional en de leerkracht waardoor de doorgaande lijn vloeiender verloopt.

Ook worden jaarlijkse activiteiten/uitstapjes zoals Kerstmis, Paaseieren zoeken, Vossenjacht, herfstwandeling enz. gezamenlijk met de kleuters gedaan. We hanteren hiervoor een jaarlijkse themaplanning.

Eventmanagers

Binnen De Bakelaar werken we sinds schooljaar 2023-2024 met twee Eventmanagers. Zij zorgen dat jaarlijkse activiteiten/uitstapjes uitgewerkt worden en er rekening wordt gehouden dat school en opvang hierin wordt meegenomen.

Baby- en kind gebaren:

Vanaf september 2023 zijn de pedagogisch professionals van de opvang, opgeleid in baby- en kind gebaren. Dit wordt vanaf januari 2024 op de groepen aangeboden, doormiddel van visuele gebaren, gekoppeld aan het thema. Daarbuiten worden gebaren door alle professionals toegepast tijdens dagelijkse bezigheden zoals tijdens maaltijd-, verschoon- momenten en bij het vrijspelen. Ook ouders worden via de nieuwsbrief geïnformeerd naar de gebaren die centraal staan tijdens het thema, deze worden ook visueel opgehangen op de groep.

Het gebruiken van baby- en kindergebaren versterkt de onderlinge communicatie. Kinderen kunnen beter vertellen wat ze willen, zien of nodig hebben. Kinderen kunnen hierdoor beter worden begrepen. Baby- en kindergebaren zijn bedoeld ter ondersteuning van de gesproken taal. Het geeft letterlijk een kind een stem in handen.

Het woordbegrip van een kind is met 6 maanden al ontwikkeld. Hierdoor begrijpt een kind al meer dan hij kan laten zien. Een kind is, door de motorische ontwikkeling, eerder in staat te gebaren dan te praten.

Door gebaren te gebruiken kan een kind zich eerder uiten en behoeftes duidelijk maken. Hierdoor ontstaan er minder frustraties. Door gebaren aan woorden te koppelen, gebruikt een kind beide hersenhelften. Dit is ook goed voor de leesontwikkeling later.

5.5 Bijzonderheden in ontwikkeling of andere problemen signaleren

Binnen GOO werken we met het ontwikkelingsvolgmodel Kijk! Op basis hiervan observeren we elk jaar alle kinderen van 0 tot 4 jaar. De methode voor de voorscholen omvat elf ontwikkelingslijnen (voor het onderwijs omvat de methode zeventien leerlijnen). Voor ieder kind breiden we de observatie jaarlijks uit en bespreken deze met de ouders. Hieronder vindt u een overzicht van de opbouw.

Welke ontwikkelingslijnen observeren we op welk moment:

0,9 jaar: * Basissenmerken, risicofactoren.

1,9 jaar: * Basissenmerken, risicofactoren.

Ontwikkellijnen:

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Cognitieve ontwikkeling.

2,9 jaar: * Basissenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

Ontwikkellijnen:

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.
- Cognitieve ontwikkeling.
- Zelfredzaamheid.

3,9 jaar: * Basissenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

Ontwikkellijnen:

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.
- Cognitieve ontwikkeling.
- Zelfredzaamheid.
- Ontluikende gecijferdheid.
- Ontluikende geletterdheid.

Aandachtskinderen

We noemen een kind een aandachtskind, als het valt binnen de doelgroep definitie van de gemeente met betrekking tot VVE. Ook kinderen met opvallend hoge of lage scores in de Kijklijnen, kinderen met opvallend gedrag en kinderen bij wie een vermoeden is van kindermishandeling, noemen we aandachtskinderen. Zij komen in ieder overleg aan bod en we observeren en registreren ieder halfjaar. We observeren dezelfde ontwikkelingslijnen zoals hierboven. Zij hebben nog 2 extra moment.

Welke ontwikkelingslijnen observeren we extra op welk moment:

2,3 jaar: * Basissenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

Ontwikkellijnen:

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.

- Spelontwikkeling.
- Cognitieve ontwikkeling.
- Zelfredzaamheid.

3,3 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

Ontwikkellijnen:

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.
- Cognitieve ontwikkeling.
- Zelfredzaamheid.
- Ontluikende gecijferdheid.
- Ontluikende geletterdheid.

Kindbespreking

Tijdens het kindbesprekings overleg dat 4x per jaar plaats vindt tussen pedagogisch professional en onze intern begeleider, bespreken we nieuwe kinderen, geobserveerde kinderen, opvallende kinderen en aandachtskinderen. Tijdens dit overleg staat de ontwikkeling van kinderen centraal en worden acties en doelen voor de komende periode afgesproken. De mentor is verantwoordelijk voor de observatie, voor de voorbereiding van de kindbespreking en voor het contact met de ouders.

Tijdens groepsoverleggen worden bijzonderheden bijgepraat aan alle betrokkenen. De (adjunct) kindcentrumdirecteur van ons kindcentrum wordt op de hoogte gebracht en gehouden van bijzonderheden bij de kinderen en waar nodig gevraagd om aan te sluiten bij de kindbesprekingen. De intern begeleider komt meerdere malen langs op de groepen om te observeren. Ook is zij betrokken wanneer verdere stappen worden ondernomen, die in onze ondersteuningsroute staan beschreven. Deze stappen gaan altijd in samenspraak en met toestemming van ouders.

Acties die uitgezet kunnen worden en waarbij onze ondersteuningsroute ingezet wordt:

- Een gesprek tussen ouder(s) en de mentor.
- Met het VVE-programma werken aan doelen door grote, kleine, individuele en groepsactiviteiten.
- Ouders adviseren een VVE-indicatie aan te vragen.
- Een extra observatie door een collega, IB of manager.
- Advies inwinnen en observatie door onze internbegeleider inzetten om nog beter in beeld te brengen wat er speelt.
- Advies inwinnen via casusbespreking bij consultatiebureau, maatschappelijk werk, logopedie, opvoedondersteuner of Veilig Thuis (met toestemming van ouders).
- Doorverwijzen.

Meldcode huiselijk geweld

Bij een vermoeden van huiselijk geweld maken we gebruik van het plan van aanpak van de meldcode huiselijk geweld.

Samenwerking Odekerke logopedie

Vanaf 1 maart 2026 zijn we een samenwerking gestart met Odekerken Logopedie. Zij houden één dag in de week praktijk in ons kindcentrum. Dit is voornamelijk iedere donderdag, ook in de vakanties. Zij zijn een open praktijk en kunnen daarom ook mensen in Bakel behandelen die niet verbonden zijn aan ons kindcentrum. Logopediste Lea zal op onze locatie aanwezig zijn om volwassenen en kinderen te ondersteunen bij spraak-, mond- of taalproblemen. Zie de website voor meer informatie:

<https://www.odekerkenlogopedie.nl/>

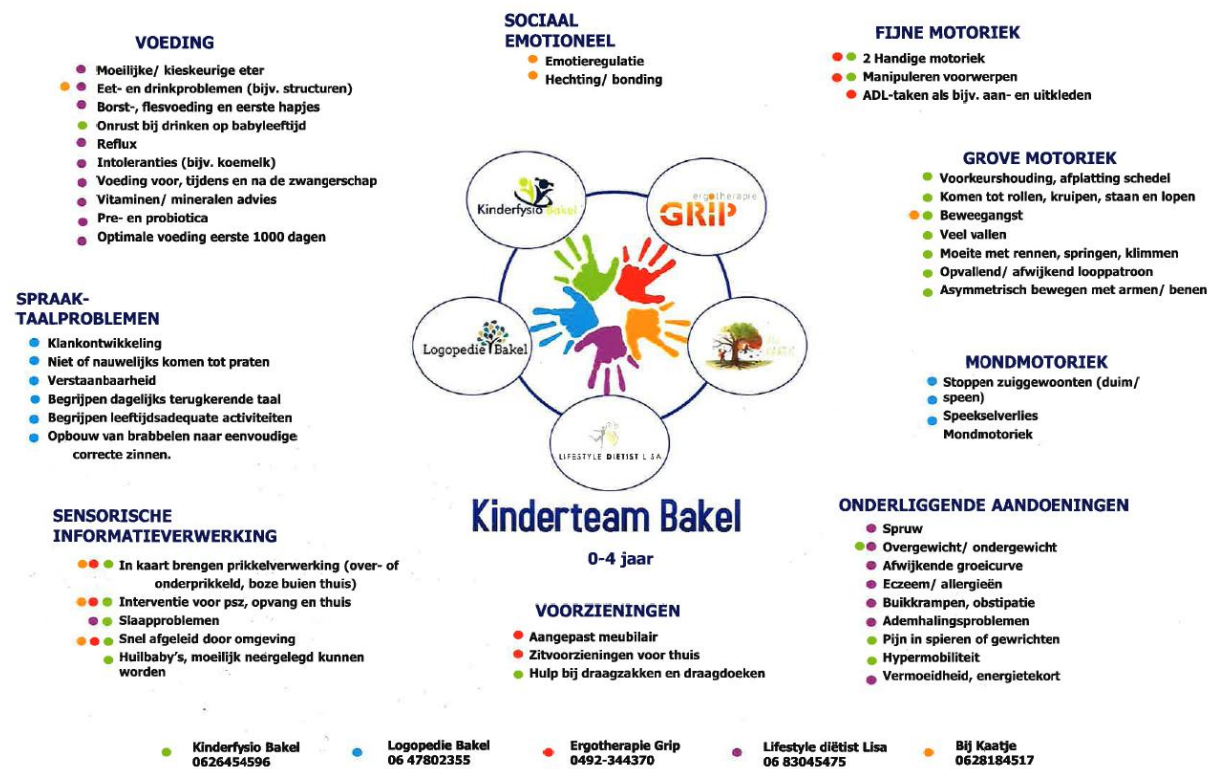
Ouders doorverwijzen naar passende instanties

Als tijdens de kindbespreking wordt besloten dat we ouders gaan doorverwijzen, bespreekt de mentor van het kind dit met hen. Indien nodig heeft de internbegeleider of teamleider/adjunct directeur opvang hierin een ondersteunende rol. Doorverwijzen kan naar:

- Huisarts.
- Consultatiebureau.
- Fysiotherapie
- Logopedist.
- Maatschappelijk werk.
- Opvoedondersteuner.
- Intergrale vroeghulp
- Veilig Thuis.

Deze instanties verwijzen indien nodig weer verder door. Bij ons kindcentrum hebben we een sociale kaart ontvangen van betrokken instanties in Bakel "kinderteam Bakel 0-4 jaar". Deze kaart ligt op alle opvang groepen en wordt als leidraad gebruikt bij het doorverwijzen.

Sociale kaart kinderteam Bakel 0-4 jaar:

Beroepskrachten ondersteunen bij de taak van signaleren en doorverwijzen

De pedagogisch professionals van GOO zijn geschoold in VVE en in de Kijk! methode. Ieder jaar stelt GOO Kinderopvang per medewerker een scholingsplan op.

Tijdens de kindbespreking wordt bekeken wie, welke actie onderneemt en of hierin ondersteuning noodzakelijk is. De intern begeleider van ons kindcentrum zorgt hiervoor na overleg in het MT met directie.

ZAT (zorgadviesteam)-overleg

In dit overleg bespreken we kinderen met zorg. Hierbij sluiten aan: Pedagogisch professional (mentor), Expertisecentrum van GOO, IB-er van de basisschool, Kindcentrumdirecteur & ouders. Dit overleg is 3 x per jaar.

5.6 Pedagogische randvoorwaarden bso

Wij werken alleen met gediplomeerde pedagogisch professionals met minimaal opleidingsniveau PW-3. Dit geldt ook voor onze invalskrachten. Daarnaast hebben onze professionals in de loop der jaren vele extra (pedagogische) trainingen/thema-avonden gevolgd, zoals:

- Kinder-EHBO/BHV herhaling (jaarlijks).
- Teamvaardigheden (onder meer op het gebied van communicatie en feedback).
- Training signalering kindermishandeling.

Ook voor kinderen in de basisschoolleeftijd is elke situatie een leersituatie. Onderstaande voorwaarden, die gelden bij de opvang van kinderen van 0 tot 4 jaar, zijn daarom ook van toepassing op de bso, uiteraard aangepast aan de leeftijd, het niveau en de ontwikkelingsfase van de kinderen.

- In een huiselijke sfeer is er tijd voor een praatje, eten de kinderen samen fruit en worden plannen gemaakt voor de rest van de dag of middag. Kinderen maken hun eigen keuzes in wat ze willen doen. Soms hebben ze zelf al een idee en soms willen ze eerst weten welke activiteit de pedagogisch professional in petto heeft.
- Groepsprocessen en het dagprogramma worden door de pedagogisch professionals geobserveerd en bijgesteld.
- De pedagogisch professionals sluiten aan bij het spontane leren van kinderen door mee te spelen, te kijken, te luisteren en kinderen te stimuleren samen plezier te maken en elkaar te imiteren.
- Op een stimulerende manier wordt met kinderen gecommuniceerd. De professionals spelen mee, ze volgen de kinderen met belangstelling, stellen vragen en daarmee helpen ze plannen te realiseren.
- De houding van onze professionals is respectvol naar elk kind. Alle kinderen worden op hun eigen manier uitgedaagd.
- Om kinderen goed te kunnen begeleiden, hebben we een nauwe samenwerking met het onderwijs. Indien nodig, bijvoorbeeld bij zorgkinderen, vinden gesprekje plaats tussen de leerkracht van de klas van het kind en de mentor van de bso. Dit gebeurt alleen met toestemming van de ouders.

Doen Kids

Op de bso is 'doen Kids' de leidraad voor een gevarieerd activiteitenprogramma dat kinderen prikkelt hun interesses en talenten te ontdekken en verder te ontwikkelen. Doen kids richt zich op verschillende thema's, zodat alle kinderen zich aangesproken voelen om mee te doen met de activiteiten.

Denk bij de activiteiten aan thema's als:

- Sport & spel.
- Techniek & kunst.
- Drama & theater.
- Muziek & dans.
- Social media.

We werken bij de bso groep overstijgend bij het aanbieden van activiteiten. Wekelijks worden activiteiten voorbereid en kinderen kunnen zich tijdens eetmoment inschrijven/aangeven wat ze willen gaan doen en waar ze dan naartoe gaan. Ook het vrijspelen mag groep overstijgend. Dit is alleen mogelijk wanneer hierin overleg is geweest tussen het kind en de pedagogisch professional van de stamgroep.

De basisgroep krijgt versieringen die aansluiten bij het thema. We streven ernaar om bij ieder thema een activiteit te organiseren met alle kinderen van 4 tot ongeveer 12 jaar. Oudere kinderen vinden het vaak erg leuk om mee te helpen bij 'de kleintjes'. Onze doen kids-activiteiten vinden meestal plaats op de bso. Doen kids is geïntegreerd in ons dagritme en zorgt ervoor dat kinderen een breed aanbod krijgen.

B-good weken

Gedurende het schooljaar werken we binnen het gehele kindcentrum na iedere vakantie aan ons B-Good project. Hierbij leren de kinderen elkaar beter kennen. Wie ben ik, wie ben jij en wat voor groep zijn wij? Het draait hierbij om respect. Respect voor jezelf, voor wie je bent en wat je kunt maar ook voor waar je niet goed in bent. Respect voor de ander, die anders is dan jij. Ik ben goed, jij bent goed, iedereen is goed. Iedereen op

zijn of haar eigen manier.

Vakantieplezier

Tijdens de vakanties en studiedagen bieden de pedagogisch professionals een gevarieerd programma. We proberen om in de vakantie iedere week een uitstapje te maken. Dit kan bijvoorbeeld naar een speeltuin of naar het bos zijn. Er wordt cluster breed gewerkt aan een vakantieprogramma waarin activiteiten en uitstapjes centraal worden uitgewerkt, genaamd “vakantieplezier”. Bij onze locatie wordt dit nog gepersonaliseerd en uitgewerkt in een programma die passend is voor onze groepen. Dit programma wordt voor de vakantie aan alle ouders van kinderen die gebruik maken van de vakantieopvang toegestuurd via ons ouderportaal Konnect.

5.7 Voedingsbeleid

De kinderen die de dagopvang, de peuteropvang en bso bezoeken hebben gedurende de dag verschillende eetmomenten. We vinden het belangrijk samen met kinderen en ouders te investeren in een gezonde toekomst. Tijdens het intakegesprek worden de voedings- en eetgewoontes en het beleid rondom verjaardagen en feesten met de ouders besproken.

Voeding gaat niet alleen over eten en drinken. We hebben ook een voorbeeldfunctie in de wijze waarop het eten wordt aangeboden, in het stimuleren van de sociale omgang met elkaar, het aanleren van tafelmanieren en het bevorderen van de zintuiglijke ontwikkeling. Door hier aandacht aan te schenken, dragen we ook op het gebied van voeding bij aan de ontwikkelingskansen:

- **Het bieden van veiligheid en geborgenheid**
We kondigen een eetmoment van tevoren aan, dekken samen de tafel en zingen een liedje voor het eten. Vervolgens wensen we elkaar smakelijk eten. We maken het zo gezellig mogelijk om de eetlust te bevorderen. We eten in een rustige sfeer.
- **Persoonlijke ontwikkeling**
Tijdens het eten zijn er veel leermomenten: kiezen, proeven, ruiken, voelen en tafelmanieren. Daarnaast stimuleren we de spraak- en taalontwikkeling door alles te benoemen en door uit te leggen wat er gebeurt. We benoemen de kleuren van een beker, tellen de borden die op tafel worden gezet en knopen spontane gesprekjes aan. Naarmate een kind ouder wordt, bevorderen we de zelfstandigheid door bijvoorbeeld te stimuleren de eigen boterham te smeren.
- **Sociale vaardigheden**
De eetmomenten zijn bij uitstek een sociale activiteit. Het gaat niet alleen om het eten met elkaar, maar vooral om het onderlinge contact. Kinderen leren rekening met elkaar houden, wachten op hun beurt en samenwerken, elkaar helpen en opruimen.
- **Waarden en normen**
Kinderen imiteren vaak het gedrag dat ze zien. De pedagogisch professionals hebben een voorbeeldfunctie in het overdragen van waarden en normen. We leren de kinderen dankjewel te zeggen als ze iets krijgen, alsjeblieft te zeggen als ze iets geven en te wachten met eten tot iedereen iets heeft.

Feesten en traktaties

Regelmatig worden er binnen de groep feestjes gevierd, zoals verjaardagen, afscheid en op feestdagen zoals Pasen, Kerst etc. Bij een feestje horen rituelen, zoals het toezingen van het kind en ook een traktatie. Het vieren van een feestje is een belangrijke gebeurtenis voor een kind, daarbij staat de beleving van het kind voorop en niet de traktatie. Als een kind jarig is of wanneer er een kind afscheid neemt, dan zorgen wij bij alle groepen op de bso voor een traktatie, zoals binnen het gehele kindcentrum. Bij de opvang wordt gekozen voor een “gezonde” traktatie. In overleg met de pedagogisch professional van de groep, is het mogelijk dat het kind zelf een traktatie meeneemt. Deze traktatie zal dan aan de andere kinderen meegegeven worden naar huis. Op alle groepen wordt de traktatie vanuit ons kindcentrum aangeboden. De pedagogisch professionals overleggen met ouders wanneer het feestje plaatsvindt.

5.8 Open deuren kindcentra

Open deuren betekent letterlijk kinderen meer de ruimte geven door de deuren van de groepsruimtes open te zetten. We spelen in op de individuele behoeftes van de kinderen. De kinderen krijgen de mogelijkheid om bij andere groepen te gaan kijken en spelen. De veiligheid en het overzicht met betrekking tot de kinderen worden hierbij uiteraard niet uit het oog verloren. Duidelijke afspraken tussen de pedagogisch professionals van de verschillende groepen, leerkrachten, andere betrokkenen en tussen de kinderen onderling zijn hier uiteraard van groot belang.

Wat willen wij bereiken met Open deuren?

- Vergroten welbevinden van de kinderen en pedagogisch professionals
- Vergroten van de uitdaging voor de oudere kinderen
- Vergroten keus in vriendjes en pedagogisch professionals
- Vergroten contact/aandacht voor de (aller)kleinsten

Hoe willen wij dat bereiken?

- Aanbieden van verschillende activiteitenplekken buiten de groep (hal en de gang)
- Creëren van één specifieke speelhoek per groep (b.v. een winkeltje, een bouw/auto hoek, een ruim opgezette huishoek).

Wat betekent open deuren in de praktijk?

Bij de peutergroepen vindt dit plaats tijdens het buiten spelen, activiteiten in de speelzaal, aansluiten bij eetmoment van Rakkers door de Hummels met een kdv-contract. Binnen wordt vooral de hal gebruikt voor deze activiteiten.

Bij de bso worden de activiteiten uitgewerkt en wordt er tijdens eetmomenten besproken met pedagogisch professional van de basisgroep of en waar de kinderen gaan aansluiten met de activiteit. Ook mogen de kinderen kiezen om vrij te spelen op de anderen groepen. Hier is altijd overleg tussen pedagogisch professional en het kind van de basisgroep noodzakelijk. Ook zal het kind bij het stoppen of willen veranderen van activiteit/vrijspelen of buiten speelmoment zich mogen afmelden bij de pedagogisch professional die aanwezig is in de ruimte en melden bij de medewerker van de basisgroep wat hij of zij gaat doen.